

Milieubeleidsplan 2008-2012

Gemeente Noordenveld

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 De milieuambities van Noordenveld
- 3 Milieuvergunningverlening
- 4 Milieuhandhaving
- 5 Energiebeleid
- 6 Externe Veiligheid
- 7 Geluid en lucht
- 8 Gemeentelijke Interne Milieuzorg
- 9 Afval
- 10 Milieucommunicatie
- 11 Bodem
- 12 Duurzame ontwikkeling
- 13 Waterplan en Gemeentelijk Riolerings Plan
- 14 Verkeer en vervoer
- 15 Natuur en landschap
- 16 Organisatie
- 17 Monitoring

Hoofdstuk 1 Inleiding

Voor u ligt het Milieubeleidsplan 2008-2012 van de gemeente Noordenveld. Het betreft een aanpassing en actualisatie van het Milieubeleidsplan 2004-2007. Op 28 november 2006 heeft het College van Burgemeester en Wethouders ingestemd met de uitgangspunten met betrekking tot de aanpassing van het milieubeleidsplan. Vervolgens is op 13 december 2006 advies gevraagd aan de Milieuadviesraad Noordenveld (MARN). De MARN heeft zich met name gebogen over de wijziging van de thema's en geoordeeld dat hiermee kon worden ingestemd. Verder heeft de MARN nog enkele opmerkingen geplaatst en adviezen aangedragen. Aan de vakspecialisten is gevraagd hiermee rekening te houden. Vervolgens is het voorstel tot aanpassing aan de Raadscommissie en de Raad voorgelegd. In de vergadering van de Raad van 22 februari 2007 is besloten om ten opzichte van het Milieubeleidsplan 2004-2007:

- Geen wijzigingen aan te brengen in de uitgangspunten en de positionering.
- Geen wijzigingen aan te brengen in de algemene milieuambities en de speerpunten.
- Wel wijzigingen aan te brengen in de milieuthema's.

De wijzigingen in de thema's hebben betrekking op het samenvoegen van de thema's Groen en landschap en Landbouw en natuur tot Natuur en landschap en op het opnemen van het thema duurzame ontwikkeling, waarin onder andere ruimtelijke ontwikkeling, duurzame energie en duurzaam bouwen zijn opgenomen.

Het plan is themagewijs opgezet. De thema's zijn uitgewerkt door de vakspecialisten waarbij de Milieuadviesraad nauw betrokken is geweest. In hoofdstuk 2 worden de ambities en speerpunten van de gemeente Noordenveld op het gebied van milieu voor de jaren 2008-2012 weergegeven. Vervolgens zijn de ambities en speerpunten per thema uitgewerkt in doelstellingen. In de hoofdstukken 3 tot en met 15 worden de volgende thema's behandeld: milieuvergunningverlening, milieuhandhaving, energiebeleid, externe veiligheid, geluid&lucht, gemeentelijke interne milieuzorg, afval, milieucommunicatie, bodem, duurzame ontwikkeling, waterplan & gemeentelijk rioleringsplan, verkeer&vervoer en natuur&landschap. Tot slot komen in hoofdstuk 16 en 17 respectievelijk de organisatie en monitoring van de uitvoering aan bod.

Het milieubeleidsplan is een overkoepelend plan en zal jaarlijks worden uitgewerkt in het Milieuprogramma, het Handhavingsprogramma, de verschillende jaarlijkse afdelingsplannen en de specifieke plannen. Hierin worden ook de financiële en personele consequenties inzichtelijk. Ook zal in de plannen tot uiting komen welke afdelingen of vakgroepen bij de verschillende taken betrokken zijn, zodat enerzijds hieruit de integrale aanpak zal blijken en anderzijds de gevraagde inzet duidelijk zal zijn.

Het eerste ontwerp van het aangepaste milieubeleidsplan is op 22 mei 2007 aan het College van Burgemeester voorgelegd. Het College heeft met het ontwerp ingestemd en vervolgens advies gevraagd aan de Milieuadviesraad. Op 14 juni 2007 heeft de Milieuadviesraad haar advies uitgebracht.

Daarna heeft de voortgang vertraging opgelopen vanwege diverse redenen, waaronder de actuele ontwikkelingen op het gebied van Klimaat en Energie. In verband met de opgelopen vertraging heeft de Raad, tijdens de behandeling van het Milieuprogramma 2008, aangegeven dat het wenselijk is de termijn, waarvoor het plan moet gelden, aan te passen van 2007-2010 naar 2008-2012.

Verder heeft het College van Burgemeester en Wethouders na ampele overwegingen op 25 maart 2008 het 'Energieakkoord' van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland ondertekend. De in dit akkoord vermelde doelstellingen met betrekking tot energiebesparing en duurzame energie zijn verwoord in dit plan, alsmede het advies van de Milieuadviesraad d.d. 14 juni 2007 naar aanleiding van de 1^e versie. Verder heeft het College besloten nadrukkelijk in te willen zetten op duurzaamheid.

De aangebrachte wijzigingen zijn aanleiding geweest om ook ten aanzien van de 2^e versie advies aan de Milieuadviesraad te vragen. Het advies d.d. 16 juni 2008 heeft geleid tot enkele aanpassingen.

Uitgangspunten milieubeleidsplan 2008-2012

De belangrijkste uitgangspunten die bij het opstellen van het milieubeleidsplan zijn gehanteerd:

- De belangrijkste functie van het plan is het vastleggen van keuzes waar de uitvoering (capaciteit) op wordt gebaseerd;
- Het milieubeleidsplan bevat realistische doelstellingen, die ook daadwerkelijk uitgevoerd (kunnen) worden;
- Het milieubeleidsplan is een duidelijke leidraad voor de uitvoering van de gemeentelijke milieutaken;
- De aanpak is pragmatisch. Dit heeft geleid tot een compact en helder beleidsplan;
- Het milieubeleidsplan is resultaatgericht en toegankelijk voor alle betrokkenen;
- In het milieubeleidsplan worden duidelijk keuzes gemaakt, waarbij enerzijds het (nieuwe) rijks- en provinciaal beleid is verwerkt en waarin anderzijds bestuurlijke wensen zijn verwerkt;
- Het milieubeleidsplan heeft tevens een functie als communicatiemiddel (zowel in- als extern);
- Een milieubeleidsplan past in de gewenste en voor een deel geplande ontwikkeling en kwaliteiten van de gemeente. Tevens sluit het milieubeleidsplan aan op de (interne) notities die in de voorgaande periode als leidraad voor ruimtelijk en milieubeleid fungeerden.

Hoofdstuk 2 De milieumambities van Noordenveld

Karakterisering Noordenveld

De gemeente Noordenveld kan getypeerd worden als een landelijke gemeente met stedelijke trekken, die vooral gekenmerkt wordt door een grote landschappelijke verscheidenheid. Met Groningen, Assen en Drachten binnen handbereik is Noordenveld een gemeente met relatief veel forensen en dagrecreatie (uitloopgebied). Noordenveld is daarnaast een relatief schone gemeente. Er zijn geen omvangrijke, structurele milieuproblemen. Daarnaast bevinden er zich belangrijke natuurwaarden. Binnen de gemeente is een grote diversiteit aan functies aanwezig, zoals wonen werken en recreëren. Enerzijds is Noordenveld een vitale werkgemeente met een sterke werkgelegenheidspositie, anderzijds een gemeente waar inwoners en recreanten kunnen uitzwerven en genieten van de Noordenveldse rijkdommen.

Ambities

In haar overkoepelend beleid zet Noordenveld in op:

- Het behoud van de werkgelegenheidspositie en de voorzieningenstructuur van de grote kernen.
- Het handhaven van de bestaande kwaliteiten van de kleinere dorpen en het landelijk gebied.
- Een duurzame ontwikkeling waarbij een balans wordt nagestreefd tussen ecologische, economische en sociale duurzaamheidsaspecten.

Het inwonertal van Noordenveld zal de komende jaren doorgroeien en mede hierdoor groeit het aantal verkeersbewegingen. Tevens is een toename van het aantal recreanten te verwachten. Deze ontwikkelingen leiden tot een verhoging van de milieubelasting. De opdracht die de gemeente zichzelf stelt is om deze ontwikkelingen zo duurzaam mogelijk, zoals eerder aangegeven, te laten verlopen. Noordenveld moet een gemeente zijn met een hoge leefomgevingskwaliteit. Daarnaast richt Noordenveld zich als gemeente zo veel mogelijk op het behoud en waar mogelijk verbetering van de huidige milieukwaliteiten en het oplossen van de huidige (incidentele) knelpunten. Behoud van de kwaliteiten betekent dat bij nieuwe ontwikkelingen vooraf (milieu)toetsing plaatsvindt. Het groene karakter, de natuurwaarden en de landschappelijke diversiteit moeten behouden blijven. De diversiteit aan functie moeten in harmonie naast elkaar kunnen blijven bestaan:

- Zo weinig mogelijk hinder (geluid, luchtverontreiniging, bodemverontreiniging) in de woon- en werkgebieden.
- Behoud van de natuurwaarden (ecologische waarden, bodem- en waterkwaliteit, stilte, etc) in het buitengebied.

Speerpunten

Voor de jaren 2008-2012 zet Noordenveld in op de volgende speerpunten:

- Zo veel waar mogelijk het behoud en de versterking van de bestaande groenstructuren en het cultuurlandschap binnen de gemeente;

- De milieukwaliteiten in de gemeente op een hoog peil houden;
- Verdergaande integratie van milieu en andere beleidsterreinen;
- ‘Milieu’ vroegtijdig en volwaardig betrekken bij ontwikkelingsplannen;
- Volop aandacht voor de kansen met betrekking tot duurzame ontwikkeling;
- Het helpen realiseren van de kabinetsdoelstellingen, zoals aangegeven in het Energieakkoord van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland op het gebied van klimaat en energie met uitzondering van het thema ‘Schoon fossiele energie: het voorbereiden voor en de eventuele realisatie van CO2-opslag’.
- De energieregerelateerde en energie-innovatieve activiteiten in Noord-Nederland versterken en bevorderen waardoor mede een bijdrage kan worden geleverd aan de economische ontwikkeling van Noord-Nederland;
- Kwaliteitsverbetering van de milieuvergunningverlening en milieuhandhaving;
- Verbetering en intensivering van de interne en externe uitwisseling van milieu-informatie.

Hoofdstuk 3 Milieuvergunningverlening

Inleiding

In de gemeente Noordenveld beschikken alle bedrijven en instellingen die onder de Wet milieubeheer vallen over een actuele milieuvergunning of hebben ze een melding gedaan die voldoet aan de eisen van de Wet milieubeheer. De kwaliteit van de vergunningen en meldingen is de laatste jaren verbeterd, o.a. doordat een toets voor de handhaafbaarheid is ontwikkeld en er projecten voor de kwaliteitsverbetering van vergunningen zijn gevolgd. Voorbeelden hiervan zijn het project verruimde reikwijdte (kwaliteitsverbetering ten aanzien van de preventie van afval, energie, water en vervoersmanagement) en diverse projecten die in het kader van het Provinciale Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid (2004-2005 en 2006-2010) worden uitgevoerd.

Verder is door een regelmatig overleg en door verbeterde procedures de afstemming tussen Milieu, Ruimtelijke Ordening, Bouw- en woningtoezicht en de Brandweer de afgelopen periode verbeterd, waardoor milieuknelpunten en risico's beter kunnen worden voorkomen.

Omgevingsvergunning

Het Ministerie van VROM wil de verschillende vergunningen zoveel mogelijk samenvoegen in de omgevingsvergunning die bij één loket kan worden aangevraagd. De omgevingsvergunning is onderdeel van de modernisering van de VROM-regelgeving waarmee wordt beoogd de administratieve lasten voor bedrijven / burgers te verminderen. Voor de omgevingsvergunning gaat één procedure gelden waarop één besluit volgt. Tegen dit besluit komt ook één procedure voor bezwaar en vervolgens beroep. De omgevingsvergunning moet, zoals het er nu naar uitziet, vanaf 1 januari 2010 wettelijk zijn geregeld.

Ten behoeve van de implementatie van de omgevingsvergunning (WABO) in de organisatie wordt een extern bureau ingehuurd voor het opstellen van een implementatieplan. Om de procedures goed op elkaar af te stemmen zal het opstellen van procesbeschrijvingen onderdeel zijn van het implementatietraject.

Activiteitenbesluit

Samen met de omgevingsvergunning is het Activiteitenbesluit één van de spraakmakende projecten uit de modernisering en herijking van de regelgeving van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM). Dit besluit is op 1 januari 2008 in werking getreden. Als gevolg van de inwerkingtreding zijn een groot aantal bedrijven die voor deze datum milieuvergunningplichtig waren, onder de werking van de algemene regels komen te vallen.

Dit betekent dat er minder procedures behoeven te worden gevoerd, hetgeen op termijn tijd zal opleveren. De bedrijven die van rechtswege onder het Activiteitenbesluit vallen hoeven hiervan geen melding te doen. Een melding dient pas te worden ingediend wanneer zich wijzigingen in de inrichting voordoen. In 2008 zal er echter nog veel extra werk moeten worden verricht om het inrichtingen bestand af te stemmen op het Activiteitenbesluit. Alle inrichtingen zullen namelijk aan de hand van de dossiers moeten worden ingedeeld naar de verschillende categorieën van het Activiteitenbesluit.

Ten behoeve van de implementatie van het Activiteitenbesluit is een Plan van Aanpak opgesteld, waarbij aandacht is voor voorlichting binnen en buiten de organisatie.

Ambitie

1. Noordenveld heeft de ambitie om de kwaliteit van de vergunningen verder te verbeteren. Hetzelfde geldt voor het afhandelen van meldingen.
2. Vanwege de voorbeeldfunctie van de gemeente wordt gestreefd naar hogere kwaliteitseisen voor de gemeentelijke werkplaatsen, de gemeentelijke brandweerkazernes en het gemeentehuis.
3. Noordenveld wil voorkomen dat er milieuknelpunten en risico's ontstaan.
4. Noordenveld wil niet dat er de komende jaren opnieuw achterstanden ontstaan.
5. De gemeente wil voorkomen dat als gevolg van lichtreclames hinder ontstaat.

Doelstellingen

1. De kwaliteit van de vergunningen en meldingen wordt verder verbeterd, doordat:
  - de vergunningen en meldingen voldoen aan alle van toepassing zijnde wettelijke verplichtingen.
  - alle vergunningen worden getoetst op handhaafbaarheid.
  - bij de toetsing van meldingen specifieke aandacht wordt geschonken aan de noodzaak tot het stellen van nadere eisen c.q. maatwerkvoorschriften.
  - ervoor wordt gezorgd dat de vergunningverleners over voldoende kennis en ervaring beschikken. Eventueel ontbrekende kennis wordt aangevuld door training en opleiding, of incidenteel ingehuurd bij externen.
2. De hogere kwaliteit van de vergunningen ten behoeve van de gemeentelijke werkplaatsen en de brandweerkazernes wordt bereikt door:
  - in de vergunningen voor de gemeentelijke werkplaatsen voor te schrijven dat de inrichting dient te beschikken over een milieuzorgsysteem op het niveau van ISO 14001 (de brandweerkazernes en het gemeentehuis zijn meldingsplichtig, niettemin zal ook hier in 2008 een milieuzorgsysteem worden ingevoerd op het niveau van ISO 14001).
3. Milieuknelpunten en risico's worden voorkomen door:
  - te trachten in een vroeg stadium de verzoeken om een bouwvergunning, een milieuvergunning of een vrijstelling intern integraal te beoordelen op de haalbaarheid.
  - na de interne beoordeling het verzoek af te stemmen met de externe partners, zoals de provincie (i.v.m. vergunning Natuurbeschermingswet), het Waterschap (i.v.m. lozingen) en de Regionale Brandweer Drenthe (i.v.m. brandveiligheid en brandpreventie).
  - er voor te zorgen dat het inrichtingenbestand constant wordt bijgehouden en derhalve actueel is.
4. Er ontstaan geen achterstanden meer omdat:
  - de personele capaciteit afgestemd blijft op de werkvoorraad;
  - alle vergunningen binnen de vereiste termijn worden afgehandeld.
5. Ten behoeve van het voorkomen van lichthinder zal de gemeente zonnodig in 2009 in het kader van de Algemene Plaatselijke Verordening beleidsregels opstellen met criteria voor intensiteit en tijdstippen van lichtreclames, één en ander in aansluiting op de (herziene) Welstandsnota.

Hoofdstuk 4 Milieuhandhaving

Inleiding

De gemeente Noordenveld heeft een inrichtingenbestand van circa 1250 inrichtingen in het kader van de Wet milieubeheer. Deze inrichtingen dienen door de vakgroep handhaving te worden gecontroleerd. De gemeente is op basis van de Wet milieubeheer verplicht regelmatig te bezien of de beperkingen waaronder een vergunning is verleend en de voorschriften die aan de vergunning zijn verbonden, nog toereikend zijn gezien de ontwikkelingen op het gebied van de technische mogelijkheden tot bescherming van het milieu en de ontwikkelingen met de betrekking tot de kwaliteit van het milieu. Tevens dient de gemeente zorg te dragen voor de bestuursrechtelijke handhaving van de geldende voorschriften en klachten met betrekking tot naleving van de betrokken wet- en regelgeving. De bij de vakgroep handhaving binnenkomende milieuklachten gaan in veel gevallen over geluid.

Binnen de in de gemeente Noordenveld gelegen inrichtingen doen zich geen grote milieuproblemen voor. Bij diverse bedrijven worden wel kleine overtredingen geconstateerd. Daarnaast wordt de gemeente geconfronteerd met rommelerven en opslag van diverse zaken (machines, materialen enz.) in het buitengebied. In de meeste gevallen zal uiteindelijk handhavend moeten worden opgetreden, hetgeen gepaard gaat met tijdrovende procedures.

In de bestuursovereenkomst handhaving is de samenwerking op het gebied van de milieuhandhaving met de andere overheden vastgelegd (waterschap, politie, provincie, ministerie). De samenwerking wordt in goede banen geleid door het Samenwerking Handhaving Drenthe (SHD). Ten behoeve hiervan is een bestuurlijk en een ambtelijk overleg ingesteld, dat zich met name richt op de beleidsmatige aspecten en het opstellen van het jaarplan. Verder is de provincie Drenthe met betrekking tot de uitvoering gesplitst in drie regio's. Noordenveld maakt deel uit van de noordelijke regio. In dit kader worden onder andere gezamenlijk de vuurwerkcontroles uitgevoerd en worden de controles bij eigen inrichtingen uitgevoerd door een buurgemeente. De 'Intentieverklaring samenwerking Noord- en Midden-Drenthe' is op 24 juni 2008 ondertekend.

Tot slot vindt er ongeveer zes keer per jaar een Lokaal Handhavings Overleg plaats. In dit overleg, waaraan het Waterschap, de provincie Drenthe en de Milieupolitie actief deelnemen, worden de lokale handhavingszaken besproken. Daarnaast worden waar mogelijk gezamenlijk prioriteiten gesteld en handhavingsacties uitgevoerd.

Ambitie

Op het gebied van handhaving is de gemeente Noordenveld bezig met het verbeteren van de kwaliteit. De gemeente wil op basis daarvan komen tot een consequente, transparante aanpak van bedrijven, instellingen en/of burgers die hinder, risico's en/of andere milieubelasting veroorzaken. Daarnaast wil de gemeente de komende jaren zorgen en blijven zorgen voor meer eenduidigheid en efficiency in de handhaving. Gezamenlijke knelpunten zullen multidisciplinair worden aangepakt.

Doelstellingen

1. Noordenveld zal blijven voldoen aan de landelijke kwaliteitscriteria voor handhaving:
  - Het handhavingsbeleid zal in 2008 worden geëvalueerd. Op basis hiervan zal voor de periode 2008-2012 een nieuw handhavingsbeleid worden geformuleerd, waarbij specifieke handhavingsdoelen zullen worden geformuleerd, incl. indicatoren om te kunnen meten of de doelen worden gehaald .
  - De gemeente brengt in het beleidsplan 2008-2012 een prioritering aan tussen alle handhavingstaken van milieu, ruimtelijke ordening en bouw- en woningtoezicht. Een en ander zal nader worden uitgewerkt in het handhavingsprogramma.
  - De gemeente zal in 2008 de prioritering van de milieuhandhaving met betrekking tot inrichtingen aanpassen, waarbij rekening wordt gehouden met het naleefgedrag en de soort inrichting.
  - Door middel van een actieve informatievoorziening in 2008-2009 met betrekking tot het Activiteitenbesluit zal worden getracht het naleefgedrag te verhogen.
  - De handhavingsstrategie zal in 2008 gelijktijdig met het handhavingsbeleid worden geëvalueerd en geactualiseerd (indien noodzakelijk bijstellen van stappenplannen).
  - Elke twee jaar (2008, 2010 en 2012) zal een uitvoeringsprogramma voor de handhaving worden opgesteld: per activiteit planning en benodigde middelen: geld en personele capaciteit.
  - Van de uitvoering zal jaarlijks een verslag worden opgesteld.
  - Aan de organisatie van de handhaving zal jaarlijks verder gewerkt worden (vaststellen taken en bevoegdheden, evalueren procesbeschrijvingen, werkinstructies en protocollen, werkvoorraad per medewerker, functieprofielen voor handhaving, training en opleiding, samenwerking, kwaliteitsborging, etc).
  - Er vindt om de twee jaar afstemming plaats tussen de uit te voeren taken en personele capaciteit.
  - In de begroting wordt het jaarlijkse budget voor handhaving specifiek opgenomen.
2. Binnen de vakgroep handhaving zijn alle handhavingstaken ten aanzien van de fysieke leefomgeving vertegenwoordigd. De vakgroep handhaving draagt zorg voor een zichtbare afstemming tussen de verschillende handhavingstaken, hetgeen is vastgelegd in het handhavingsbeleid en in de verscheidene werkprocessen.
3. Het ontstaan van achterstanden met betrekking tot milieuhandhaving wordt getracht tegen te gaan door:
  - De personele capaciteit af te stemmen op de werkvoorraad.
  - Onverwachte pieken en ziektes binnen de beschikbare uren van de vakgroep handhaving op te vangen
  - Het laten plaatsvinden van structurele voortgangsbewaking (incl. een voortgangsrapportage aan het bestuur, marap)

Hoofdstuk 5   Energiebeleid

Inleiding

In de nieuwe energiepolitiek van de Europese Commissie staan de termen energiebesparing en duurzame energieproductie centraal. Er is namelijk een gezamenlijk Europees economisch belang bij het terugdringen van het energieverbruik en het verminderen van de afhankelijkheid van olie en gas uit het buitenland. Daarnaast heeft de Europese Unie zich als doel gesteld de CO₂-uitstoot met 20% te verminderen ten opzichte van de niveaus in 1990. Dit betreft alle lidstaten van de Europese Unie, dus ook Nederland.

Het energiebeleid van de gemeente Noordenveld is enerzijds gericht op energiebesparing en anderzijds op het stimuleren van het gebruik van duurzame energie. Uitgangspunt hierbij is het 'Energieakkoord' van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland, dat op 25 maart 2008 door het College van Burgemeester en Wethouders mede is ondertekend. Het akkoord is aangegaan voor de zittingsperiode van het huidige kabinet.

Met de ondertekening heeft de gemeente verklaard zich in te willen zetten op de volgende vier strategische thema's:

- Energiebesparing in de gebouwde omgeving, glastuinbouw en industrie;
- Duurzame energie;
- Biobrandstoffen en duurzame mobiliteit;
- Het stimuleren van onderzoek en innovatie voor energie.

Voor het vijfde thema 'Schoon fossiele energie: het voorbereiden voor en eventuele CO₂-opslag' zal de gemeente zich niet inzetten.

Hoe de gemeente uitvoering zal geven aan het Energieakkoord en welke personele en financiële consequenties dit zal hebben, zal worden aangegeven in het nog op te stellen beleidsplan duurzame ontwikkeling. Voor het opstellen van dit plan zijn in het kader van de Voorjaarsnota voor 2009 financiële middelen toegekend.

Op 29 december 2006 is de Regeling energieprestatie gebouwen gepubliceerd in de Staatscourant. Deze regeling is een uitwerking van het Besluit energieprestatie gebouwen en omvat de bepalingen omtrent het energieprestatiecertificaat voor gebouwen. Dat certificaat moet in de toekomst aanwezig zijn bij bouw, verkoop of verhuur in woningbouw en utiliteitsbouw. Deze verplichting vloeit voort uit de Europese Richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD), die moet leiden tot verbetering van de energieprestaties van de gebouwen in de Europese Unie. Met het energieprestatiecertificaat krijgt de (nieuwe) gebruiker van een gebouw vooraf inzicht in het energieverbruik. Gelet op deze regelgeving heeft de gemeente Noordenveld besloten om deel te nemen aan het projectvoorstel 'Energiebesparing bij gemeentelijke gebouwen en objecten'. Algemene doelstelling van dit projectvoorstel is realisatie van verbetervoorstellen zoals uit de energiescans naar voren moet komen om een energiebesparing van minimaal 10% bij een kwart van de gemeentelijke gebouwen te hebben verwezenlijkt. De gemeente Noordenveld neemt hieraan deel met twaalf gebouwen.

Openbaar verlichtingsplan

De gemeente is verantwoordelijk voor het goed functioneren van de openbare verlichting. Rondom de openbare verlichting zijn volop ontwikkelingen waarin de gemeente keuzes moet maken.

De gemeente zal in 2008 een beleidsplan openbare verlichting opstellen, waarin de beleidsuitgangspunten worden vastgelegd .

Deze worden dan gehanteerd bij het ontwerp van openbare verlichting in het geval van uitbreidingsplannen, herinrichtingsplannen, vervanging en het op normniveau brengen van de bestaande openbare verlichting. Hierbij worden de volgende doelstellingen gehanteerd: verhogen van de verkeersveiligheid, verhogen van de sociale veiligheid, voorkomen van lichthinder, verlagen van de energiekosten en het toepassen van effectieve verlichting.

Liberalisering Energiemarkt Drenthe

De gemeente Noordenveld is deelnemer in het project 'Liberalisering van de Energiemarkt Drenthe' (LED). Eind 2004 heeft de gemeente Noordenveld samen met 10 andere Drentse gemeenten en de Provincie Drenthe de raamovereenkomst ondertekend. In deze raamovereenkomst staan afspraken, die betrekking hebben op energiebesparing en het opwekken van duurzame energie in Drenthe. Inzet is om gezamenlijk vanaf 1 juli 2008 structureel energie (3.000.000 kWh per jaar) te besparen en structureel duurzame energie (1.500.000 kWh per jaar) op te wekken.

Dit ambitieniveau, dat door Noordenveld in het kader van de Liberalisering van de Energiemarkt Drenthe (LED) wordt nagestreefd, is bekrachtigd in de raamovereenkomst. Noordenveld heeft bij de evaluatie van de LED-raamovereenkomst aangegeven, het overeengekomen ambitieniveau te willen blijven nastreven en in het verlengde daarvan, in te stemmen met de projecten en initiatieven waarmee de gemaakte afspraken kunnen worden gerealiseerd.

Uit het LED-project vloeien (zowel voor de gemeente als de energieleverancier) een aantal contractueel vastgelegde projecten voort om prestaties te leveren. Door de gezamenlijke inkoop van energie zijn besparingen in de vorm van kostenreductie mogelijk. Gelet op het bovenstaande heeft de gemeente eind 2006 besloten om gezamenlijk in LED-verband voor de periode 2007-2010 via een Europese aanbestedingsprocedure gas in te kopen. Intussen heeft de gemeente begin 2008 besloten om eveneens gezamenlijk in LED-verband voor de periode 2008-2010 via een Europese aanbestedingsprocedure elektriciteit in te kopen, gelet op het feit dat de lopende raamovereenkomst medio 2008 afloopt. De bedoeling is om 100% groene stroom in te kopen.

Ambitie Noordenveld

De gemeente Noordenveld kiest er voor om, met name door middel van energiebesparing en het stimuleren van het gebruik van duurzame energie, haar bijdrage aan het terugbrengen van de CO₂-uitstoot uit te voeren op een realistisch ambitieniveau, met name vanwege financiële overwegingen.

Uitgangspunt hierbij is dat Noordenveld een voorbeeldfunctie wil vervullen ten aanzien van energiebesparing. Zo zullen er initiatieven worden genomen om het energiegebruik in gemeentelijke gebouwen en scholen terug te dringen.

De gemeente wil conform het Energieakkoord helpen om de kabinetsdoelstellingen op het gebied van klimaat en energie te realiseren en de energiegerelateerde en energie-innovatieve activiteiten in Noord-Nederland te versterken en te bevorderen waardoor mede een bijdrage kan worden geleverd aan de economische ontwikkeling van Noord-Nederland.

Doelstellingen

1. De gemeente gaat in het het nog op te stellen beleidsplan duurzame ontwikkeling aangeven op welke wijze zij invulling zal en kan geven aan het Energieakkoord van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland.
2. De gemeente gaat in 2008 energiebesparing in de gebouwde omgeving uitvoeren bij de eigen gebouwen en objecten middels energiebesparingsonderzoeken (in het kader van de EPBD). De gemeente zal op basis van nog op te stellen energieprestatie-adviezen (EPA) energiebesparende maatregelen uitvoeren.
3. De gemeente gaat bij nieuwbouw c.q. renovatie van gemeentelijke gebouwen energiebesparende maatregelen toepassen. Hiervoor zal in 2008 het project 'Energiebesparing bij gemeentelijke gebouwen en objecten' worden uitgevoerd in samenwerking met de LED-deelnemers; Een beslissing over te nemen maatregelen en benodigde investeringen zal worden genomen in 2009.
4. De gemeente zal vanaf 2008 de eigen medewerkers, maar ook de burgers bewust maken van het thema energiebesparing via het instrument voorlichting: project Wonen ++.
5. De gemeente gaat het aspect energiebesparing en lichthinder meenemen in het op te stellen beleidsplan Openbare Verlichting in 2008.
6. De gemeente zal in 2008 bezien of zij gebruik kan maken van de mogelijkheid om de inkoop van gas te 'vergroenen'.

Hoofdstuk 6 Externe veiligheid

Inleiding

Veiligheid is een zeer belangrijke randvoorwaarde voor het dagelijkse leven in onze maatschappij. Op vele terreinen van onze maatschappij doet veiligheid van zich spreken: thuis, op school, op het werk, in het verkeer, overal speelt veiligheid een belangrijke rol. Veiligheid speelt een rol op vele beleidsterreinen. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de externe veiligheid met betrekking tot bedrijven en het vervoer van gevaarlijke stoffen. De bedoeling is de aanwezige risico's van de bedrijfsvoering en het transport zoveel mogelijk te beperken.

In 2002 zijn alle risicovolle bedrijven in Noordenveld in beeld gebracht, zoals LPG-stations, chemicaliënopslag, opslag bestrijdingsmiddelen, opslag vuurwerk, gasopslag (NAM), munitieopslag en opslag chloorbleekloog (zwembaden).

Als gevolg van enkele rampen en incidenten zoals de vuurwerkramp in Enschede is externe veiligheid een belangrijk landelijk thema geworden. Alhoewel er altijd veiligheidsrisico's zullen bestaan, werd het gewenst geacht een grens te stellen aan de grootte van de risico's. Deze grenswaarden zijn gesteld in het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI). Hierin zijn de risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd.

In het REVI (= de uitvoeringsregeling van het BEVI) zijn de regels vastgelegd met betrekking tot de afstanden en de wijze van berekening van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Het BEVI is van toepassing op inrichtingen die vallen onder het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (Brzo), stuwadoorsinrichtingen waar gevaarlijke stoffen als onderdeel van het vervoersproces worden opgeslagen, LPG-tankstations, CPR 15-2 en 15-3 opslagbedrijven en inrichtingen met grote ammoniakkoelinstallaties. De reikwijdte van het besluit zal bij ministeriële regeling worden verbreed naar andere inrichtingen. Het besluit is niet van toepassing op vuurwerkbedrijven of bedrijven voor opslag van ontplofbare stoffen of voorwerpen, tenzij het Besluit Risico's Zware Ongevallen (Brzo) daarop van toepassing is.

Het BEVI is op 27 oktober 2004 in werking getreden en betekent voor de gemeenten en provincie veel extra wettelijke taken op het gebied van externe veiligheid. Het Rijk heeft voor de uitvoering van deze extra taken geld beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn beschikbaar gesteld aan de provincie, onder de voorwaarde dat hiervoor werkprogramma's moesten worden opgesteld en goedgekeurd door het Ministerie. Dit heeft geleid tot het provinciale uitvoerings-programma 2004-2005 en het uitvoeringsprogramma 2006-2010. De gemeente Noordenveld neemt deel aan de programma's en de daarin opgenomen projecten.

In het kader van BEVI is in 2006 reeds een LPG-tankstation gesaneerd. Ten behoeve van de uitvoering van het programma 2006-2010 is sinds april 2007 tot 2010 voor één dag in de week een veiligheidsadviseur voor de gemeente Noordenveld aanwezig. Zijn inzet wordt gefinancierd uit de aan de provincie toegekende middelen. Op dit moment is nog niet bekend of het Uitvoeringsprogramma een vervolg zal krijgen of dat de gemeente na 2010 voor de uitvoering van deze taak financiële middelen via het Gemeentefonds zal ontvangen.

Ambitie

Ten aanzien van externe veiligheid heeft Noordenveld hoge ambities. De gemeente streeft naar een zo veilig mogelijke leefomgeving voor de burgers.

Doelstellingen

De veilige leefomgeving wil de gemeente bereiken door:

- In de bestemmingsplannen vast te leggen dat geen (zware) risicovolle bedrijvigheid wordt toegestaan.
- Nog meer openheid geven van alle locaties en routes met risico's waarvoor de gemeente het bevoegd gezag is en voorzover deze openbaar zijn.
- Het verankeren van externe veiligheid in de bestemmingsplannen door middel van het opnemen van veiligheidsparagrafen, het opnemen van de risicovolle objecten, zoals inrichtingen gevaarlijke stoffen en transportleidingen op de plankaart en het opnemen van de aan te houden afstanden in de voorschriften.
- Er voor te zorgen dat alle LPG-tankstations in 2010 voldoen aan de voorschriften van BEVI.
- Het vaststellen van een gemeentelijke beleidsvisie externe veiligheid in 2008.
- Het beschikken over actuele milieuvergunningen en het verhogen van de controlefrequentie van de Bevi-inrichtingen van 1 keer in de twee jaar naar een jaarlijkse controle.
- Goede afstemming tussen Milieu, Ruimtelijke Ordening, BWT en de Brandweer door een integrale benadering van verzoeken om vergunningen en regelmatig overleg.
- Deelname aan de projecten van het provinciaal uitvoeringsprogramma 2006-2010, zoals risicoinventarisatie van risicovolle situaties, externe veiligheid bij vergunningverlening en handhaving, transport van gevaarlijke stoffen, ruimtelijke ordening en externe veiligheid, verantwoording groepsrisico, sanering, risicocommunicatie en organisatorische versterking en professionalisering.

Hoofdstuk 7   Geluid en lucht

Inleiding

Er zijn op dit moment in Noordenveld geen omvangrijke geluid-, geur- en luchtproblemen. Er is geen zware industrie met omvangrijke uitstoot naar de lucht. Uit een in opdracht van de provincie Drenthe in 2006 uitgevoerd onderzoek is gebleken dat er in Drenthe geen sprake is van overschrijdingen van de wettelijke grenswaarden zoals die gelden voor luchtkwaliteit.

Wel zijn er incidentele gevallen (bedrijven, wegverkeer) waarbij sprake is van geluidshinder. In 2002 is de Geluidsniveaukaart wegverkeerslawaai vastgesteld, waarin de feitelijke situatie inzichtelijk is gemaakt en vastgelegd.

Deze kaart is inmiddels verouderd en bovendien is vanwege de wijziging van de Wet geluidshinder het toetsen van bouwplannen aan deze kaart niet meer toegestaan.

De noodzaak tot het actualiseren van de geluidsniveaukaart is hiermee komen te vervallen. Wel biedt de gewijzigde Wet geluidshinder de mogelijkheid een geluidbelastingkaart op te stellen, waarop de daadwerkelijke gevelbelasting wordt aangegeven. Deze kaart mag echter alleen indicatief worden gebruikt, maar heeft wel tot gevolg dat in bepaalde situaties met hoge geluidbelasting sneller geadviseerd kan worden bij plannen of projecten.

Met betrekking tot geurhinder zijn er incidentele gevallen bekend (vooral intensieve veehouderijen) waar geurhinder wordt ervaren. In z'n algemeenheid wordt aan de wettelijk vereiste afstanden voldaan met uitzondering van enkele historisch gegroeide situaties. Daar waar klachten worden ontvangen spelen met name weers- en seizoensinvloeden een rol.

Lucht

In 2006 heeft de provincie het initiatief genomen om te komen tot een Luchtkwaliteitsplan Drenthe. Uit het onderzoek is gebleken dat er geen sprake is van overschrijdingen van de wettelijke grenswaarden zoals die gelden ingevolge het Besluit luchtkwaliteit (NO₂ en fijn stof). Ook voor 2010 is - rekening houdend met de nu bekende voornemens voor nieuwe en economische ontwikkelingen in de provincie Drenthe - de kans op overschrijding van die grenswaarden niet groot. Het opstellen van een Luchtkwaliteitsplan zal daarom geen vervolg krijgen. Wel acht de provincie het noodzakelijk om de 'vinger aan de pols te houden', door de komende jaren een aantal maatregelen uit te voeren. Deze maatregelen zijn opgenomen in het ontwerp-Provinciaal programma luchtkwaliteit Drenthe 2007-2010. Vaststelling heeft plaatsgevonden in 2007.

Mogelijke luchtvervuiling door bedrijven wordt voorkomen door het opnemen van voorschriften in de milieuvergunning. Hierbij dient onder andere te worden voldaan aan de Nederlands Emissie Richtlijn (NER).

Ambitie

De gemeente wil overschrijding van de grenswaarden voorkomen en de 'vinger aan de pols houden'.

Doelstellingen:

1. Een bijdrage leveren aan de uitvoering van het Provinciaal programma luchtkwaliteit 2007-2010 (o.a. opstellen kader ten behoeve van toetsing door gemeenten, monitoringsprogramma en overleg).

Geluid

Al vele jaren wordt er op rijksniveau gewerkt aan de modernisering van de Wet geluidhinder. Deze wijziging wordt in fasen uitgevoerd. Naast een wijziging van de wet die voorzorg in de implementatie van de Europese richtlijn omgevingslawaaai, heeft de modernisering gestalte gekregen in de wijziging van de Wet geluidhinder (modernisering instrumentarium geluidbeleid).

Als gevolg van deze wijzigingen zal de gemeente in de toekomst steeds meer verantwoordelijkheden en bevoegdheden krijgen. Een voorbeeld hiervan is dat sinds 1 januari 2007 de bevoegdheid tot het verlenen van hogere grenswaarden van Gedeputeerde Staten naar het College van Burgemeester en Wethouders is gegaan. De komende jaren zal de gemeente zich moeten voorbereiden op het nieuw geluidbeleid. Hoe hieraan invulling moet worden gegeven zal moeten worden onderzocht.

Ambitie

De ambitie van Noordenveld is om geluidsoverlast zoveel mogelijk te beperken en knelpunten zo snel mogelijk aan te pakken. De komende jaren zal worden onderzocht op welke wijze invulling kan worden gegeven aan een adequaat geluidbeleid.

Primair richt Noordenveld zich op de wettelijke taken:

- Opnemen van geluidsvoorschriften in milieuvergunningen en in APV-vergunningen, en handhaving (bedrijven, evenementen).
- Opstellen ruimtelijk beleid.
- Toetsen ruimtelijk beleid en bouwvergunningen aan geluidsnormering.

Doelstellingen:

1. In 2008 onderzoeken of het wenselijk is een geluidbelastingkaart op te stellen.
2. In 2008 een beslissing nemen of tot het opstellen van beleid ten aanzien van de procedure hogere grenswaarde wordt overgegaan.
3. Eventueel in 2008/2009 onderzoek verrichten naar de wijze waarop invulling kan worden gegeven aan een adequaat geluidbeleid.

Geur

Op 1 januari 2007 de nieuwe Wet geurhinder en veehouderij in werking getreden. Deze wet bepaalt hoe geurhinder afkomstig van veehouderijen moet worden bepaald. De wet biedt mogelijkheden bij verordening af te wijken van de wettelijke normen, rekening houdend met de gewenste ruimtelijke inrichting van het gebied.

Ambitie

De ambitie van Noordenveld ten aanzien van geur is de overlast zo veel mogelijk te beperken en knelpunten zo snel mogelijk aan te pakken.

Primair richt Noordenveld zich hierbij op de wettelijke taken:

- Opnemen voorschriften in milieuvergunningen.
- Opstellen ruimtelijk beleid.
- Toetsen ruimtelijk beleid, bestemmingsplannen en bouwvergunningen aan geurnormering.

Doelstellingen:

1. In 2008 onderzoeken of het wenselijk is een verordening op grond van de Wet geurhinder en veehouderij op te stellen.

Hoofdstuk 8 Gemeentelijke Interne Milieuzorg

Inleiding

De gemeente Noordenveld veroorzaakt met haar activiteiten milieubelasting. Er wordt onder andere in kantoren en werkplaatsen afval geproduceerd en energie verbruikt. Daarnaast onderhoudt de gemeente de openbare ruimte en is de gemeente eigenaar van een groot aantal gebouwen. De gemeente beschikt in totaal over zo'n 40 gebouwen. Wat milieubelasting betreft is de gemeente een bedrijf net als alle andere bedrijven, dat moet voldoen aan alle van belang zijnde (milieu)wet- en regelgeving. De gemeente Noordenveld is zich bewust van haar verantwoordelijkheid voor de zorg voor het milieu. Interne milieuzorg is een wezenlijk onderdeel bij de uitoefening van de gemeentelijke taken. De gemeente Noordenveld integreert daarom milieuzorg in de gemeentelijke bedrijfsvoering. Een verantwoord milieuzorgbeleid vormt op deze wijze een integraal onderdeel van de gemeentelijke bedrijfsvoering. Door middel van Gemeentelijke Interne Milieuzorg (GIM) worden maatregelen getroffen om de milieu-belasting van de eigen activiteiten te beheersen en zo mogelijk te verminderen. Een milieuzorgsysteem zorgt ervoor dat dit systematisch gebeurt.

Ten behoeve van de implementatie van gemeentelijke interne milieuzorg zijn er een aantal doelstellingen geformuleerd. Ondanks dat deze nog niet formeel zijn bekrachtigd, is wel begonnen met de uitvoering.

Eén van die doelstellingen was om ervoor te zorgen dat de benodigde milieu- en gebruiksvergunningen zijn aangevraagd en verleend voor de locaties die tot de omvang van het milieuzorgsysteem behoren. Deze doelstelling is in 2006 gehaald voor de werkplaatsen in Roden, Peize en Norg, het Brengstation en de brandweerkazernes in Roden, Peize, Norg en Veenhuizen. Voor het gemeentehuis moet dit echter nog gebeuren. Hiermee wordt gewacht tot de oplevering van het nieuwe gemeentehuis.

Andere doelstellingen zoals het terugdringen van papierverbruik, implementeren van duurzaam inkopen en het invoeren van een energiebeheersysteem zijn nog niet gerealiseerd. Desalniettemin kan worden geconstateerd dat interne milieuzorg op een aantal terreinen reeds wordt meegenomen bij de bedrijfsvoering. Dit blijkt onder meer uit de lichtgemaakte wanden in plaats van donkere wanden in het gemeentehuis (energiebewust), de aanschaf van computers en monitoren (energiezuinig), warmte- en koude-opslag bij de nieuwbouw gemeentehuis (duurzame energie), nieuwe leasecontracten voor print- en kopieermachines waarbij dubbelzijdig kan worden afgedrukt en het gebruik van een faxmodem bij het Meldpunt Leefomgeving (papierbesparing). Verder wordt er Fastprint Bio "chloorvrij" papier (milieuvriendelijk) alsmede "Max Havelaar-koffie" ingekocht (duurzame inkoop).

Ambitie

De gemeente wil door middel van de implementatie van een versoberd gemeentelijk intern milieuzorgsysteem (op het niveau van ISO 14001) de milieubelasting door gemeentelijke activiteiten systematisch kunnen beheersen en zo mogelijk verminderen bij het gemeentehuis, de werkplaatsen, de brandweerkazernes en het brengstation. Verder wil de gemeente onderzoeken in hoeverre het implementeren van GIM zinvol is bij andere gemeentelijke gebouwen.

Doelstellingen

1. In 2008 formeel vaststellen van een milieuzorgbeleidsverklaring, de doelstellingen op het gebied van interne milieuzorg en een milieuzorgprogramma.
2. In 2008 vaststellen, implementeren en uitvoeren van een praktisch milieuhandboek alsmede milieulogboeken voor de aangegeven inrichtingen met een minimum aan noodzakelijke procedures en registratieformulieren.
3. In 2009, wanneer het ambitieniveau bij de genoemde gemeentelijke inrichtingen is behaald, onderzoeken of eventuele verbreding naar alle gemeentelijke gebouwen zinvol en wenselijk is.

Hoofdstuk 9 Afval

Inleiding

Het afvalbeleid wordt in Europa bepaald. Met de inwerkingtreding van de Afvalkaderrichtlijn zijn de basisbegrippen afvalstof, verwijdering, nuttige toepassing en andere afvaltermen binnen de Europese Unie geharmoniseerd en de algemene uitgangspunten alsmede kaders ten aanzien van afvalbeheer voor de lidstaten vastgelegd.

In het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP) staat het beleid voor het beheer van alle afvalstoffen waarop de Wet Milieubeheer van toepassing is. Het LAP geeft onder meer het beleid voor nuttige toepassing en voor het storten en verbranden van afval. Met deze aanpak wordt invulling gegeven aan de voorkeursvolgorde van afvalbeheer, die in grote lijnen overeenkomt met de “Ladder van Lansink”.

De rol van de gemeente Noordenveld in het afvalbeheer vindt haar grondslag onder meer in de Wet Milieubeheer (Wm), in het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP) en in de afspraken die de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft gemaakt. De taken en verantwoordelijkheden die hieruit voortvloeien hebben onder andere betrekking op:

- Implementeren van afvalbeleid in gemeentelijk beleid en de afvalstoffenverordening;
- Zorgplicht voor de inzameling van huishoudelijk afval;
- Uitvoeren van preventiebeleid en beleid voor afvalscheiding en nuttige toepassing.

In 2005 is het Afvalstoffenplan Noordenveld 2005-2008 door de Raad vastgesteld. In dit gemeentelijk afvalstoffenplan is rekening gehouden met de doelstellingen van het Landelijk Afvalstoffenplan. In het afvalstoffenplan van Noordenveld zijn voor 2006 een aantal tussendoelstellingen opgenomen, waarbij naar aanleiding van de uitkomsten van sorteeranalyses en het bewonersonderzoek eind 2006 het volgende kan worden geconstateerd.

De algemene doelstelling gericht op restafval en bronscheiding ligt binnen handbereik. De richtlijn voor bronscheiding per component is zo goed als gehaald. Voorts zijn de doelstellingen gericht op de klanttevredenheid over de afvalinzameling gehaald. Van alle huishoudens is 88% tevreden over de inzameling van GFT- en restafval. Met betrekking tot het grotere volume groene container oordeelt bijna 90% van alle huishoudens de verandering van het type container als goed. Over de afvalinzameling in het algemeen is zelfs 92% van alle huishoudens tevreden.

Vervolgens zijn de doelstellingen gericht op tevredenheid over de informatievoorziening ten aanzien van GFT- en restafval gehaald.

De doelstelling gericht op de beperking van de hoeveelheid zwerfvuil is gehaald. Tot slot kan worden geconstateerd dat het tarief voor de afvalstoffenheffing (gezin) in Noordenveld licht is gestegen. Daarmee is Noordenveld nog niet de goedkoopste, maar wel één van de goedkoopste in Drenthe.

In het nieuwe afvalstoffenplan voor de gemeente Noordenveld zal rekening gehouden worden met het Landelijk Afvalbeheersplan, de tussentijdse evaluatie van het huidige gemeentelijke afvalstoffenplan en de ontwikkelingen op het gebied van de producentenverantwoordelijkheid.

Ontwikkelingen zijn er te verwachten op het gebied van de producenten-verantwoordelijkheid voor verpakkingen en zwerfafval.

Op 27 juli 2007 heeft de Vereniging van Nederlands Gemeenten (VNG) met minister Cramer van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) en het verpakkende bedrijfsleven een onderhandelaarsakkoord gesloten over het verpakkingenbeleid met betrekking tot de invulling van producenten-verantwoordelijkheid voor de gescheiden inzameling van verpakkingsafval voor de periode 2008-2012.

Het verpakkend bedrijfsleven is verantwoordelijk voor het behalen van de hergebruiksdoelstellingen, maar de gemeenten worden voor de inzameling van de verpakkingen verantwoordelijk gemaakt. Gemeenten hebben op termijn geen vrije keuze meer om kunststof gescheiden in te zamelen, maar worden hiertoe zelfs verplicht via het Landelijk Afvalbeheerplan door de zorgplicht. Gemeenten zijn dan min of meer verplicht te investeren in inzamelstructuren voor kunststof. Hiervoor worden momenteel geen dekkende inzamelarieven geboden. In de ledenraadpleging van het VNG in september 2007 heeft de gemeente Noordenveld besloten het bereikte onderhandelaarsakkoord af te wijzen, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan.

Het onderhandelaarsakkoord is op 27 september 2007 voorgelegd aan het VNG-bestuur, waar op basis van meerderheid van stemmen is besloten het onderhandelaarsakkoord landelijk te accepteren.

Vervolgens is aan de gemeente verzocht om voor 27 juni 2008 aan te geven of de gemeente door middel van een nieuwe ledenraadpleging kon instemmen met het "uitvoerings- en monitoringsprotocol" voor de gescheiden inzameling van verpakkingsafval. Vanwege het ontstaan van een dominante positie van de collectieve uitvoeringsorganisatie van het bedrijfsleven, de administratieve lastendruk, de vergoedingen voor materialen, het keurslijf van de deelnemersovereenkomst en het feit dat er geen mogelijkheid voor nascheiding is, heeft de gemeente niet ingestemd met het protocol. Mocht dit akkoord landelijk worden aangenomen dan dient de gemeente zich te beraden op de kunststofinzameling. In dat geval moet de gemeente vooralsnog een minimale uitvoering aan de verplichting tot gescheiden inzameling van kunststof overwegen.

Ambitie

De ambitie van de gemeente Noordenveld is continuering van het Afvalstoffenplan Gemeente Noordenveld 2005-2008. Dit houdt in een maximale scheiding van de in het Landelijk Afvalbeheerplan onderscheiden fracties tegen minimale kosten bij een gelijkblijvend niveau van dienstverlening.

De gemeente Noordenveld wil niet aangetast worden in de zelfstandigheid van het nemen van beslissingen op het gebied van afvalbeleid inclusief de uitvoering van het afvalbeleid. Noordenveld wil zelfstandig en onafhankelijk kunnen opereren binnen bepaalde randvoorwaarden. De gemeente Noordenveld wil de verwijdering van de huishoudelijke afvalstoffen op een efficiënte wijze uitvoeren bij een kostendekkendheid van 100%. De gemeente Noordenveld wil daarmee op een kostenbewuste manier voor de dag komen, teneinde de burger zo weinig mogelijk te belasten. De verschillende activiteiten die hiermee verband houden zullen dus planmatig(er) moeten worden uitgevoerd. De hierboven geformuleerde ambitie mag en kan alleen gerealiseerd worden als het de overheid geen geld kost (de vervuiler betaalt).

Doelstellingen

1. Uitvoeren van de acties zoals genoemd in het Afvalstoffenplan gemeente Noordenveld 2005-2008.
2. In 2008 starten met de voorbereiding van een nieuw afvalstoffenbeleidsplan.
3. In 2009 het nieuwe afvalstoffenbeleidsplan vaststellen.
4. Zorg voor inzamel- en verwerkingscontracten die vallen binnen het ambitieniveau zoals in het Afvalstoffenplan Noordenveld is geformuleerd.
5. Zorg voor een afvalinzamelstructuur die past binnen het ambitieniveau zoals in het Afvalstoffen plan Noordenveld is geformuleerd.
6. In 2008 onderzoek naar de haalbaarheid van de aanbevelingen, gedaan door leerlingen basisscholen Noordenveld in de periode 2005-2008 vanuit de zwerfvuilactie 'Noordenveld Schoon'.
7. In 2008 meer aandacht voor afvalpreventie (o.a. antidrukwerkstickers en promotie compostvaten).
8. In 2008 extra informatie verstrekken ten aanzien van afvalscheiding, afvalpreventie en de verwerkingskosten van afval, door middel van een brochure.
9. In 2008 zal een verdere scheiding van afval aan de bron worden getoetst op draagvlak, milieueffect en kosteneffect.

Hoofdstuk 10 Milieucommunicatie

Inleiding

Onder milieucommunicatie wordt verstaan: milieuvorlichting en milieueducatie. Milieuvorlichting betreft kortdurende activiteiten, toegespitst op een onderwerp, die vooral tot kennisvermeerdering leiden. Milieueducatie betreft activiteiten die langduriger van aard zijn waarbij sprake is van een vormingsproces en tweerichtingsverkeer dat gericht is op bewustwording en gedragsverandering. Ten aanzien van milieuvorlichting is de afgelopen jaren voornamelijk gebruik gemaakt van de gemeentepagina en het Internet. Met name ten behoeve van het thema afval is veelvuldig gebruik gemaakt van de gemeentepagina.

Alle overige milieuinformatie is mede door de inwerkingtreding van het 'Verdrag van Aarhus' op de gemeentelijke website geplaatst. Sinds 14 februari 2005 is dit verdrag van kracht en het doel hiervan is om het publiek bij milieuaangelegenheden toegang te geven tot milieu-informatie. De beschikbare informatie is zowel thuis als in het gemeentehuis via de computer in te zien. Gebleken is dat de website zeer goed wordt bekeken, doch dat er nauwelijks of geen schriftelijke verzoeken om informatie zijn ontvangen.

Met betrekking tot milieu-educatie heeft de gemeente aangegeven geen initiërende rol te willen vervullen op het gebied van Natuur- en Milieu-educatie (NME), doch in overleg met betrokken partijen worden projecten uitgevoerd, waarbij de rol van de gemeente in hoofdzaak een facilitaire is. Al vanaf 2001 financiert de gemeente het scholennetwerk voor Natuur- en Milieu-educatie. Aan dit scholennetwerk doen alle basisscholen in de gemeente mee. Tot op heden zijn louter positieve reacties ontvangen. Verder heeft de gemeente de afgelopen jaren verschillende projecten financieel ondersteund.

Ook was er een belangrijke rol weggelegd voor de Milieudviesraad. Hierin hebben vertegenwoordigers vanuit de bevolking zitting, die specifieke kennis hebben over het milieu en milieuvraagstukken. Door middel van gevraagde en ongevraagde adviezen is inzicht verkregen hoe burgers tegen de verschillende milieuzaken aankijken

Ambitie

De gemeente Noordenveld wil het nut en de meerwaarde van het gemeentelijk milieubeleid en de geplande milieumaatregelen inzichtelijk maken bij burgers.

De gemeente wil geen initiërende rol vervullen op het gebied van natuur-en milieueducatie, doch wil in overleg met betrokken partijen projecten uitvoeren, waarbij de rol van de gemeente in hoofdzaak een facilitaire zal zijn.

De gemeente wil een open relatie onderhouden met groepen bewoners, bijvoorbeeld actiegroepen en natuur- en milieuorganisaties, over onderwerpen en beleidsontwikkeling waarvoor de groep zijn interesse heeft aangegeven.

De gemeente wil gebruik blijven maken van de kennis van de Milieudviesraad.

Doelstellingen

1. Conform het Verdrag van Aarhus zal de beschikbare milieu-informatie regelmatig op de website van de gemeente worden geplaatst.
2. Er zal regelmatig voorlichting worden gegeven met betrekking tot de milieuthema's die zich hiervoor bij uitstek voor lenen, zoals afval, energie en duurzame ontwikkeling.

3. De gemeente zal in de periode 2008-2012 het scholennetwerk financieel blijven ondersteunen.
4. De gemeente zal projecten op het gebied van NME faciliteren binnen de beschikbare personele en financiële mogelijkheden.
5. De gemeente zal regelmatig overleg voeren met de IVN's van Peize, Norg en Roden.
6. De gemeente zal regelmatig overleg voeren met de Gemeentelijke Overleg Commissie van de LTO en de terreinbeheerders van de natuurbeherende instanties.
7. De gemeente zal bij milieubeleidstukken advies inwinnen bij de Milieuadviesraad Noordenveld.
8. In het kader van de Nacht van de Nacht zal de gemeente jaarlijks overwegen bij welke activiteiten zal worden aangehaakt (voorlichting of concrete activiteiten).
9. In 2008 en 2009 zal de gemeente deelnemen aan de Communicatiecampagne 'Drenthe bespaart'.

Hoofdstuk 11 Bodem

Inleiding

Binnen het bodembeleid wordt verschil gemaakt tussen bodembescherming en bodemsanering. Bodembescherming is het voorkomen van verontreiniging of aantasting van de bodem en het grondwater. Onder bodemsanering wordt verstaan het opruimen of onschadelijk maken van (water)bodem- of grondwatersanering.

In zijn geheel beschouwd is de bodemproblematiek in Noordenveld beperkt. Wel zijn er verscheidene gevallen van bodemverontreiniging in de gemeente.

In het kader van het landsdekkend beeld heeft de inventarisatie van de verdachte locaties plaatsgevonden. In onze gemeente bevinden zich 1276 verdachte locaties.

Hieronder bevinden zich ook slootdempingen, stortplaatsen op het land en erfverhardingen.

In 2030 moet de bodemkwaliteit overal geschikt zijn voor het gewenste gebruik. Daarvoor moeten alle ernstige gevallen van bodemverontreiniging zijn gesaneerd, dan wel beheerd. Uitgezonderd zijn de locaties waar sprake is van onaanvaardbare humane, ecologische en/of verspreidingsrisico's. De provincie dient voor 2010 een overzicht beschikbaar te hebben van deze locaties, waarvan op grond van bodemonderzoek met voldoende zekerheid is vastgesteld dat sprake is van gezondheidsrisico's bij huidig gebruik. Een vergelijkbaar overzicht moet in 2015 beschikbaar zijn van de locaties waar sprake is van overige risico's (ecologie en verspreiding).

De verantwoordelijkheid voor de aanpak van de bodemverontreinigingen ligt bij de provincie Drenthe, maar ook ligt er een verantwoordelijkheid voor de gemeente. De gemeente heeft een adviserende rol en dient de bij hen bekende onderzoeksgevallen te melden bij de provincie. Verder speelt de gemeente een belangrijke rol bij het integreren van bodemsanering in maatschappelijke ontwikkelingen.

Van de zijde van de provincie zal de bodemnota 'Werk maken van eigen bodem' verschijnen. In deel 1 van deze nota is aangegeven welke (inter)nationale ontwikkelingen van belang zijn voor het bodembeleid en hoe vanuit de provincie het bestaande beleid invulling wordt gegeven aan een duurzaam bodemgebruik en beheer. Dit deel zal na vaststelling worden betrokken bij de voorbereiding van Provinciaal Omgevingsplan (POP) III en/of de provinciale structuurvisie en voor het opstellen van een bodemvisie. Ook zal dit deel worden gebruikt voor een driedimensionale visie op de ondergrondse activiteiten en de gevolgen hiervan voor de bovengrondse ruimtelijke ontwikkeling.

Deel 2 van de bodemnota is specifiek gericht op de uitvoering van de bodemsanering. Hierin wordt beschreven hoe de provincie handelt bij het uitvoeren van hun bodemsaneringstaak. Om te komen tot een duurzaam bodemgebruik en beheer zijn de activiteiten die ervoor moeten zorgen dat de doelen worden bereikt in de nota concreet benoemd.

Voor de uitvoering van een aantal activiteiten wordt ook de inbreng van de gemeente gevraagd. Per activiteit zal de gemeente een afweging maken of aansluiting zal worden gezocht.

In juni 2007 heeft de gemeente voor de periode 2007-2012 een Bodembeleidsplan vastgesteld, dat beleidsregels bevat die alleen intern bindend zijn. In feite kan dit plan worden gezien als een samenvatting van alle bodemtaken van de gemeente en de raakvlakken van bodem met andere beleidsterreinen.

Het fungeert als een leidraad voor de handelwijze bij bodembeheer, sanering en preventie, niet alleen voor de vakgroep milieu maar ook voor andere afdelingen die hiermee te maken hebben.

Vanuit het oogpunt van actief bodembeheer en preventie is in juni 2008 de Bodemkwaliteitskaart en Bodembeheerplan 2008-2013 vastgesteld. In de bodemkwaliteitskaart is de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem vastgelegd en deze kaart is bedoeld om hergebruik van grond als bodem te vereenvoudigen. Het bodembeheerplan beschrijft de wijze waarop gebruik kan worden gemaakt van de bodemkwaliteitskaart. Uitgangspunt bij grondverzet is de zogenaamde 'Ladder van Lansink'. Dit betekent dat de volgende voorkeursvolgorde zal worden gehanteerd: preventie, hergebruik als bodem, hergebruik in een werk, reinigen tot schone grond of een toepasbaar product, toepassing op een stortplaats en uiteindelijk definitieve verwijdering.

Per 1 juli 2008 is het Bouwstoffenbesluit komen te vervallen en is het Besluit Bodemkwaliteit in werking treden. De Gemeente Noordenveld zal gebruik maken van de overgangsregeling van het Besluit Bodemkwaliteit, die het mogelijk maakt om nog maximaal 5 jaar na het in werking treden van dit Besluit gebruik te maken van de nog vast te stellen bodemkwaliteitskaart. Dit betekent dat bij grondverzet in de Gemeente Noordenveld tot 1 juli 2013 de voorwaarden van de Bodemkwaliteitskaart en het Bodembeheerplan 2008-2013 van toepassing zullen zijn.

Ambitie

De ambitie van de gemeente Noordenveld is het realiseren en behouden van een duurzaam geschikte bodemkwaliteit. De gemeente gaat zich richten op een bewuster en meer duurzaam gebruik van de bodem, waarbij de gebruikswaarde van de bodem moet worden behouden. De gemeente zal bij ruimtelijke ordening, inrichting en beheer bewuster omgaan met de toestand van de bodem en beslissingen over het gebruik van bovengrondse en ondergrondse ruimte baseren op een beoordeling van de effecten van bodemgebruik.

Doelstellingen:

1. In 2008 het Bodembeleidsplan 2007-2012 verder in de organisatie implementeren en vervolgens uitvoeren.
2. In 2010 onderzoeken of het gewenst is een nieuw bodembeleidsplan op te stellen.
3. In 2008 het Bodembeheerplan 2008-2013 implementeren en vervolgens uitvoeren.
4. In 2008 een 'handreiking milieukundig bodemonderzoek bij infrastructurele werken' opstellen.
5. In 2008 in overleg met de vakgroep Handhaving een handhavingsstrategie opzetten met betrekking tot grootschalig grondverzet bij herinrichtingsprojecten.

6. In 2009 overwogen of aansluiting wordt gezocht bij het provinciaal project tot het opstellen van een bodemfunctiekaart.
7. In de periode 2008-2012 per activiteit uit de provinciale bodemnota 'Werk maken van de eigen bodem' overwogen of aansluiting moet worden gezocht.
8. Informatie-uitwisseling en overlegstructuur opzetten voor RO en bodem in 2008/2009 (instrumenten: vastleggen in werkproces met verantwoordelijkheden, nieuwsbrief en website gebruiken, bodemtoets als onderdeel van het proces van de actualisatie van bestemmingsplannen).

Hoofdstuk 12 Duurzame ontwikkeling

Inleiding

In hoofdstuk 2 zijn de algemene milieuambities van de gemeente Noordenveld vermeld. Aangegeven is dat het inwonertal de komende jaren zal doorgroeien en als gevolg van deze ontwikkelingen de milieubelasting zal toenemen. De opdracht die de gemeente zich hierbij heeft gesteld is om deze ontwikkelingen zo duurzaam mogelijk te laten verlopen. Onder duurzame ontwikkeling wordt verstaan 'een ontwikkeling die voorziet in de behoefte van de huidige generatie zonder daarmee voor toekomstige generaties de mogelijkheden in gevaar te brengen om ook in hun behoefte te voorzien'. Het begrip 'duurzaam ontwikkeling' is een ruim begrip waar veel activiteiten onder geschaard kunnen worden. Voorbeelden van activiteiten zijn duurzame overheid, duurzame energieproductie, duurzaam bouwen, duurzame stedenbouw, duurzame bedrijven en duurzame mobiliteit.

Binnen de gemeentelijke organisatie is voorzichtig een start gemaakt met duurzame ontwikkeling, doch een beleid voor de langere termijn ligt hier (nog) niet aan ten grondslag. Ook is nog niet inzichtelijk gemaakt waar de meeste kansen voor de gemeente op dit gebied liggen en welke financiële en personele consequenties hiermee gepaard gedaan. Begin 2008 is gestart met een organisatiebrede inventarisatie naar de activiteiten die reeds op het gebied van duurzaamheid zijn gestart. De bedoeling is deze inventarisatie te gebruiken als basis voor het nog op te stellen beleidsplan duurzame ontwikkeling door een extern deskundige. Dit beleidsplan, waarvoor in het kader van de Voorjaarsnota voor 2009 extra financiële middelen zijn gevraagd, dient het beleid te bevatten voor de periode 2008-2012 met een doorkijk naar de langere termijn en de concrete vertaling van het beleid naar activiteiten en maatregelen.

Daarnaast zullen de projecten Lange Streken II te Peize en het Oosterveld in Norg als voorbeeldproject dienen voor de wijze waarop duurzame ontwikkeling kan worden toegepast.

Millenniumgemeente

In 2000 hebben regeringsleiders van 189 landen afgesproken om vóór 2015 de belangrijkste wereldproblemen aan te pakken. Hiervoor zijn acht concrete doelstellingen vastgelegd: de millenniumdoelen (armoedebestrijding, iedereen naar school, mannen en vrouwen gelijkwaardig, minder kindersterfte, verbeteren van gezondheid van moeders, bestrijding ziektes als AIDS, malaria en andere dodelijke ziektes, een duurzaam leefmilieu voor meer mensen en een eerlijke handel, schuldverlichting en hulp). Om deze doelen te bereiken zullen met name maatregelen moeten worden genomen in ontwikkelingslanden. Desalniettemin kan de gemeente ook hier een bijdrage leveren aan bijvoorbeeld de laatste doelstelling door veranderingen aan te brengen in de eigen huishouding, bijvoorbeeld door te kiezen voor duurzaam geproduceerd hout, door papier te gebruiken met het FSC-keurmerk of bijvoorbeeld door Fair Trade producten af te nemen.

De Raad van Noordenveld overweegt om zich aan te melden als Millenniumgemeente, doch op dit moment is er nog geen raadsbesluit genomen hoe hier invulling aan moet worden gegeven en welke financiële en personele consequenties dit met zich meebrengt.

Regiovisie

In de Regiovisie is een taakstelling opgenomen tot 2020 van de realisatie van 5800 woningen voor het gebied Roden-Leek. Deze taakstelling is vertaald in een ontwerp-opgave, waarbij de gemeente Noordenveld en Leek gezamenlijk hebben onderzocht hoe het best invulling kan worden gegeven aan die taakstelling (Intergemeentelijk Structuurplan Leek-Roden).

Dit structuurplan is het kader voor te ontwikkelen bestemmingsplannen in het aangegeven gebied. Het hoofdstuk over duurzame ontwikkeling in het (intergemeentelijk) structuurplan is daarmee het kader voor de duurzame ontwikkeling. Dit hoofdstuk zal worden afgestemd op het Energieakkoord (zie duurzame energie) en op het nog op te stellen beleidsplan duurzame ontwikkeling. Uitwerking van de duurzaamheidsaspecten zal plaatsvinden binnen het bestemmingsplannen en zonodig in andere van toepassing zijnde (beleids)plannen.

Ambitie

Bij de verdere ontwikkeling van het gebied wordt voor duurzame ontwikkeling een balans nagestreefd tussen ecologische, economische en sociale duurzaamheidsaspecten.

Doelstellingen:

1. Het hoofdstuk duurzame ontwikkeling uit het Intergemeentelijk Structuurplan Leek-Roden zal worden uitgewerkt in de nog op te stellen bestemmingsplannen.
3. Na vaststelling van de bestemmingsplannen zullen de concrete duurzaamheidsaspecten nader worden uitgewerkt.

Duurzame energie

Duurzame energie is energie die niet wordt opgewekt door aardolie, aardgas of steenkool te verbranden, maar door schone, onuitputtelijke bronnen. Windenergie en zonne-energie zijn de bekendste voorbeelden. Andere soorten zijn: biomassa, aardwarmte, waterkracht, energieopslag en warmtepompen. Een andere term voor duurzame energie is 'groene energie'.

Bio-energie (energie gewonnen uit organische grondstoffen) voegt slechts voor een deel CO₂ toe aan de atmosfeer en kan daarom ook als duurzaam worden beschouwd.

Verder wordt co-vergisting van mest steeds meer gezien als één van de meest kansrijke opties om enerzijds duurzame energie uit biomassa te produceren en anderzijds mest te verwerken tot een stabiel eindproduct.

Op 25 maart 2008 heeft de gemeente het 'Energieakkoord' van het

Samenwerkingsverband Noord-Nederland mede ondertekend. Het akkoord is aangegaan voor de zittingsperiode van het huidige kabinet.

Met de ondertekening heeft de gemeente verklaard zich in te willen zetten op de volgende vier strategische thema's:

- Energiebesparing in de gebouwde omgeving, glastuinbouw en industrie;
- Duurzame energie;
- Biobrandstoffen en duurzame mobiliteit;
- Het stimuleren van onderzoek en innovatie voor energie.

Voor het vijfde thema 'Schoon fossiele energie: het voorbereiden voor en eventuele CO₂-opslag' zal de gemeente zich niet inzetten.

Ambitie

De gemeente wil een voorbeeldfunctie vervullen ten aanzien van energiebesparing en het gebruik van alternatieve meer duurzame energiebronnen.

De gemeente hecht grote waarde aan het produceren van energie uit biomassa, mits één en ander binnen het gemeentelijk grondgebied inpasbaar is.

De gemeente wil, met uitzondering van het thema 'Schoon fossiele energie', helpen de kabinetsdoelstellingen van het Energieakkoord op het gebied van klimaat en energie te realiseren en de energiegerelateerde en energie-innovatieve activiteiten in Noord-Nederland te versterken en te bevorderen waardoor mede een bijdrage kan worden geleverd aan de economische ontwikkeling van Noord-Nederland.

Doelstellingen:

1. In het nog op te stellen beleidsplan duurzame ontwikkeling aangeven hoe de gemeente invulling zal en kan geven aan de uitvoering van het Energieakkoord, inclusief de financiële en personele consequenties.
2. In 2008 zal voor de verdere ontwikkeling van de biogasactiviteiten in een notitie aandacht worden geschonken aan de ruimtelijke inpassing, de milieueffecten, de herkomst van materiaal, transport en handhaafbaarheid van deze nieuwe bedrijfsactiviteit.
3. De gemeente zal zich, in verband met de Regiovisie, positief opstellen ten aanzien van de pilot aardwarmte, die door de provincie wordt uitgevoerd (verkennde studie en eventueel haalbaarheidsstudie Roden-Leek).
4. De gemeente zal bij nieuwbouw van gemeentelijke gebouwen en/of objecten de mogelijkheden onderzoeken voor warmte- en koude opslag.

Duurzaam Bouwen

Duurzaam bouwen heeft betrekking op woning- en utiliteitsbouw, installatietechniek, stedenbouw en de grond-, weg- en waterbouw (GWW). In alle fasen van het bouwproces spelen aspecten van duurzaamheid: het gaat niet alleen om een milieuverantwoorde wijze van bouwen, het gaat om een duurzame wijze van beheren, onderhouden en zonodig slopen of reconstrueren van woningen, overige gebouwen en objecten in de GWW-sector.

De gemeente Noordenveld is in het verleden niet overgegaan tot de ondertekening van het Convenant Duurzaam Bouwen Drenthe 2001. Het hierin opgenomen ambitieniveau was voor de gemeente Noordenveld te hoog. Daarom heeft de gemeente gekozen voor een realistisch (relatief laag) ambitieniveau. In verband met de voorbeeldfunctie heeft de gemeente zich met name gericht op de eigen gebouwen. Inmiddels is het Convenant vervangen door het manifest 'SterK Bouwen, bouwen met Kwaliteit'. Hierin is de ambitie neergelegd om op grote schaal duurzame kwaliteit te realiseren in de gebouwde omgeving van Drenthe. Dit kan bereikt worden door samen te werken aan een nieuwe aanpak die gebaseerd is op maatwerk en een marktgerichte benadering. In een verklaring geven de deelnemende partijen de eigen inzet en ambities weer.

Ambitie

De gemeente levert een bijdrage aan het realiseren van duurzame kwaliteit in de gebouwde omgeving in Drenthe. Om dit te bereiken wordt de nieuwe aanpak, zoals die is verwoord in het manifest 'SterK Bouwen, bouwen met Kwaliteit' ondersteund. De nieuwe aanpak is gebaseerd op maatwerk en een marktgerichte benadering en zal worden vertaald in het nog op te stellen beleidsplan duurzame ontwikkeling. Uitgangspunt hierbij is tevens het Energieakkoord.

Doelstellingen:

1. De nieuwe aanpak zoals verwoord in het manifest 'SterK Bouwen, bouwen met Kwaliteit' vertalen in het nog op te stellen beleidsplan duurzame ontwikkeling, waarbij eveneens het Energieakkoord uitgangspunt zal zijn.
2. In 2008/2009 de projecten Lange Streeken II te Peize en het Oosterveld te Norg als pilot nemen voor de wijze waarop 'duurzame ontwikkeling' in de projecten kan worden ingebracht.

Duurzame landbouw

Het Rijk heeft ingezet op het duurzaam gebruik van agrobiodiversiteit om duurzame landbouw te bevorderen. Met de term biodiversiteit wordt de rijkdom aan op en in de bodem van landbouwgebieden aangeduid. Om de kennis op dit gebied te vergroten zal het rijk samen met de provincies en de landbouwsector een aantal pilots agrobiodiversiteit en een aantal pilots duurzaam bodemgebruik opzetten en uitvoeren. Het rijksbudget voor het uitvoeren van de pilots maakt onderdeel uit van het Investeringsbudget Landelijk Gebied.

Ambitie

De gemeente acht het van belang dat duurzaam gebruik van biodiversiteit ook lokaal aandacht krijgt in projecten waarin de volgende aspecten centraal staan: verduurzaming van de landbouw, behoud van agrobiodiversiteit en verbetering van de milieukwaliteit (verminderen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen). De rol van de gemeente in deze zal faciliterend en ondersteunend zijn.

Doelstellingen:

1. Het project 'Bloemrijke akkers in Drenthe' zal in de periode 2008-2010 financieel worden ondersteund.
- 2.. Verzoeken met betrekking tot projecten/initiatieven tot verduurzaming van de landbouw, behoud van agrobiodiversiteit en verbetering van de milieukwaliteit worden, in beginsel, ondersteund. Ten behoeve hiervan zal worden geprobeerd een budget beschikbaar te reserveren.

Duurzaam inkopen

Onder duurzaam inkopen wordt verstaan 'het toepassen van milieuaspecten en sociale aspecten in alle fasen van het inkoopproces zodat dit uiteindelijk leidt tot de daadwerkelijke levering van een product, dienst of werk dat aan deze milieuaspecten en sociale aspecten voldoet'.

Onder verantwoordelijkheid van het ministerie van VROM stellen de gemeenten, provincies en waterschappen en de rijksoverheid duurzaamheidscriteria vast voor alle productgroepen die de overheid inkoop: van kantoormeubelen en energie tot wegen en kantoorgebouwen.

Per productgroep zijn/worden criteria opgesteld door SenterNovem en vastgesteld door de stuurgroep Duurzame Bedrijfsvoering Overheden (DBO). Met behulp van de criteria kunnen de overheden duurzaamheid inpassen in hun inkoopbeleid en de doelstellingen realiseren. 100 % Duurzaam inkopen betekent dat de inkoop voldoen aan de eisen die op dat moment voor de desbetreffende productgroepen zijn opgesteld.

Ambitie

De gemeente Noordenveld heeft de ambitie om in 2015 100% duurzaam in te kopen en heeft hiertoe op 19 september 2008 de 'Verklaring Duurzaam Inkopen' van het Ministerie van VROM ondertekend.

Doelstellingen:

1. Het opstellen van een beleids-/implementatieplan waarin zal worden aangegeven hoe de ambitie gehaald kan worden, inclusief de personele en financiële consequenties.
2. In het (milieu-) jaarverslag rapporteren over concrete resultaten van duurzaam inkopen en de realisatie van het aangegeven ambitieniveau.
3. Meewerken aan de Monitor Duurzaam Inkopen van het Ministerie van VROM.
4. Good practices en ervaringen met duurzaam inkopen terugkoppelen aan SenterNovem.

Hoofdstuk 13 Waterplan en Gemeentelijk Rioleringsplan

Inleiding

Het thema water is de laatste jaren zowel landelijk als in Noordenveld een steeds belangrijker onderwerp aan het worden, zowel in kwalitatieve als in kwantitatieve zin (bijvoorbeeld de ecologische kwaliteit en wateroverlast).

Vanuit het Waterbeheer 21^e eeuw (WB21) wordt aan de kwantitatieve opgave uitvoering gegeven. Hierbij gaat het om veiligheid voor de toekomst. De verwachte waterstijgingen en toenemende temperatuur met als gevolg langere en hevige regenbuien vragen om een andere aanpak van waterbeleid. Belangrijk is de drietrapsstrategie, vasthouden, bergen en dan pas afvoeren. Men mag problemen niet meer afwentelen op andere gebieden.

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) voorziet in de kwalitatieve opgave. Schoon en natuurlijk water voor nu en in de toekomst. Het gaat hierbij om de ecologische en de chemische kwaliteit van alle oppervlaktewateren en grondwater welke met alle partijen in 2015, doch uiterlijk in 2027 bereikt moet zijn.

Door de doelen vast te stellen voor de wateren wordt bepaald welke maatregelen nodig zijn om deze doelen te bereiken. Eenmaal vastgelegde doelen leiden tot een inspanningsverplichting.

Om te voldoen aan de kwalitatieve opgave is gekozen voor een gebiedsgerichte aanpak. In 2007 is hiermee gestart door de instelling van Gebiedsgroepen, waarin overheden en maatschappelijke organisaties bestuurlijk betrokken zijn. Het Waterschap is de initiatiefnemer. Het streven is om eind 2008 de Stroomgebiedsbeheersplannen (SGBP's) in concept gereed te hebben en eind 2009 de definitieve SGBP's bij de Europese Commissie in te dienen. In 2015 zullen de afgesproken maatregelen - zoals die zijn vastgesteld in het SGBP - moeten zijn uitgevoerd.

In januari 2008 heeft de Gemeenteraad ingestemd met de Adviesnota, waarin de resultaten van de gebiedsbijeenkomsten zijn samengevat. Deze nota bevat de ambities en de doelen en het bestuurlijke besluitvormingstraject met in achtname van de door de gemeente te nemen KRW-maatregelen, inclusief de indicatie voor de kosten en de planning. Deze Adviesnota zal worden aangepast tot een Beslisnota. De Beslisnota vormt vervolgens een regionaal bestuursakkoord, waarin iedere bestuurslaag afzonderlijk de intentie gaat uiten om de afspraken uit de Beslisnota over te nemen in de eigen plannen en besluiten. De Beslisnota zal in 2008 ter vaststelling aan de Raad worden voorgelegd.

Water is momenteel in Noordenveld een 'mede-ordenend' element in het ruimtelijk beleid. Dit geldt voor zowel het stedelijke als het buitengebied. Bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt de watertoets toegepast om water op een goede manier in de ontwikkelingen op te nemen. Hierbij wordt structureel met het waterschap Noorderzijlvest samengewerkt.

In januari 2006 is het Waterplan Noordenveld, 'Noordenveld leeft met Water' vastgesteld. In het waterplan, dat gezamenlijk met het waterschap is opgesteld, zijn de ambities ten aanzien van water opgenomen.

Om de ambities te realiseren zullen de komende jaren de volgende projecten worden uitgevoerd:

- Uitwerken van de stedelijke wateropgave
- Pilot: oplossen van grondwateroverlast in een bestaand woongebied
- Pilot: vasthouden en afkoppelen van regenwater in het Oosterveld en Norg-Oost
- Uitwerken van de Kaderrichtlijn Water
- Inrichten Steenbergerloop
- Voorwaartse integratie van Beheer
- Beken in de gemeente – het parelsnoer van Noordenveld

Met uitzondering van de pilot Oosterveld zijn inmiddels alle projecten gestart.

Het Leekstermeergebied en de Eelder- en Peizermeden zijn aangewezen als waterbergingsgebied. In het kader van de lopende Herinrichtingen Roden-Norg en Peize wordt hier voortvarend aan gewerkt. De combinatie van waterberging en de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur is hierbij uitgangspunt. Binnen de herinrichting Roden- Norg wordt ook gewerkt aan een Inrichtingsplan voor het Peizerdiep. De beekdalen in Noordenveld vormen een zelfstandige landschapseenheid en behoud en versterking is hier van belang. Het Inrichtingsplan is gericht op kwaliteit maar ook kwantiteit. Daarnaast ligt er een waterwingebied bij Nietap. Hiervoor is in 2007 door het Waterbedrijf Groningen een beheerplan opgesteld. Bij de uitwerking hiervan is de gemeente deels betrokken.

Een belangrijke gemeentelijke taak op het gebied van water is de inzameling en transport van afvalwater, via het gemeentelijk rioolstelsel. Het beleid hiervoor is vastgelegd in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Het GRP 2006- 2009 is vastgesteld als de zogenaamde plusvariant. Dit houdt in dat ook in het GRP ambities en middelen zijn opgenomen om de doelstellingen ten aanzien van waterkwantiteit en waterkwaliteit in de gemeente uit te voeren. Hierbij kan gedacht worden aan het uitvoeren van de wateropgave, het saneren van overstorten en het afkoppelen van verhard oppervlak van het gemengde riool.

Sinds 1 januari 2008 is de Wet gemeentelijke watertaken (officieel: Wijzigingswet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken) in werking getreden. Als gevolg van de inwerkingtreding heeft de gemeente de volgende zorgplichten (verbreding van gemeentelijke watertaken) gekregen:

- De zorgplicht voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater.
- De zorgplicht voor afvloeiend hemelwater.
- De zorgplicht voor het voorkomen van structureel nadelige gevolgen van grondwaterstanden.

De wetswijziging houdt verder in dat, uiterlijk binnen vijf jaar na het tijdstip van inwerkingtreding van de wet, de gemeenteraad een gemeentelijk rioleringsplan vaststelt, waarin ook aandacht is voor afvloeiend hemelwater en grondwater. Het GRP zal worden verbreed tot een beleidsplan waarin zowel voor vuil water, afvloeiend hemelwater als ook de maatregelen voor de grondwaterstand worden opgenomen. Voor de uitvoering van de nieuwe zorgplichten heeft de gemeente de mogelijkheid het bestaande rioolrecht te verbreden tot een heffing.

In het GRP moet de gemeente aangeven wat zij met de verschillende afval- en waterstromen wil doen en welk afwegingskader bij de verschillende zorgplichten wordt gehanteerd.

Daarnaast zal in het GRP worden opgenomen of de gemeente één of twee rioolheffingen wil hanteren (één voor vuilwater en één voor hemelwater en grondwater). Het huidige GRP is zodanig opgesteld dat de invoering van de nieuwe wet er niet toe leidt dat tussentijdse aanpassing noodzakelijk is. De gemeente zal gedurende de overgangstermijn de benodigde stappen nemen om op tijd aan de nieuwe wetgeving te voldoen.

Ook is op 1 januari 2008 het Activiteitenbesluit in werking getreden. Met name voor de regulering van afvalwaterlozingen betekent de komst van het Activiteitenbesluit een grote verandering. Deze verandering zit hem in het feit dat de regels ten aanzien van lozingen vanuit inrichtingen zoveel mogelijk zijn samengebracht in één besluit. In het Activiteitenbesluit zijn niet alleen de afvalwateraspecten uit de 8.40-amvb's geïntegreerd, maar zijn ook de lozingen waarvoor in het verleden nog een Wvo-vergunning of een ontheffing op grond van het Lozingenbesluit bodembescherming nodig was onder de werkingssfeer van het besluit gebracht. Hierdoor is het merendeel van de voorkomende lozingen vanuit inrichtingen met het Activiteitenbesluit geregeld.

Medio 2009 zal de nieuwe Waterwet in werking treden. Deze wet vervangt een aantal huidige wetten en moderniseert en integreert de bestaande wetgeving op het gebied van waterbeheer. De wet komt er omdat er behoefte is aan een moderne wetgeving die uitgaat van integraal waterbeheer en aansluit bij actuele ontwikkelingen zoals Waterbeheer in de 21^e eeuw (WB21) en de Kaderrichtlijn Water. Verder zullen bedrijven, burgers en overheden bij de Waterwet gebaat zijn door de doeltreffende en transparante wetgeving met een minimum aan regels en zo eenvoudig mogelijke procedures.

In de Waterwet worden de huidige vergunningen uit de diverse wetten geïntegreerd tot één vergunning, de watervergunning. Het bevoegde gezag voor de vergunningverlening zijn het waterschap (regionaal systeem) en Rijkswaterstaat (hoofdwatersysteem).

Belangrijk is ook de afstemming met andere vergunningstelsels. Het meest relevante voorbeeld is de omgevingsvergunning die momenteel in ontwikkeling is op het beleidsterrein 'wonen, ruimte en milieu'. De afstemming moet mogelijk maken dat de gebruiker in de toekomst bij één loket terecht kan voor zijn watervergunning en omgevingsvergunning. Overigens worden de watervergunning en de omgevingsvergunning niet met elkaar geïntegreerd. In het kader van de implementatie van de omgevingsvergunning zal de watervergunning bij de gemeente een aandachtspunt zijn.

Met de inwerkingtreding van de Waterwet zal de gemeente worden belast met de zorgplichten voor overtollig hemelwater en grondwater in het stedelijk gebied. Daarnaast zal de gemeente worden belast met de lokale ruimtelijke inpassing van maatregelen op het gebied van waterkwantiteit en het uitvoeren van milieumaatregelen in het stedelijk gebied ten behoeve van de Kaderrichtlijn Water.

De ruimtelijke inpassing van watermaatregelen vindt in principe plaats binnen het kader van de (nieuwe) Wet ruimtelijke ordening. Deze wet is op 1 juli 2008 in werking getreden. Het rijk en de provincies moeten vaststellen wat de ruimtelijke opgave voor water is. Dit betekent dat in het kader van de planvorming een brede afweging wordt gemaakt tussen het waterbelang en andere belangen.

Ambitie

Noordenveld heeft de ambitie om te komen tot integraal en duurzaam waterbeheer. Integraal betekent hier een samenhang tussen de verschillende waterstromen (regenwater, oppervlaktewater, grondwater, drinkwater, afvalwater) en andere beleidsterreinen. Het begrip duurzaam voegt hier aan toe dat het waterbeheer dient bij te dragen aan de leefbaarheid, maar ook (voor de lange termijn) moet zorgen voor de bescherming van de gebruikswaarde, de belevingswaarde en de natuurwaarden.

Doelstellingen:

1. Uitvoering projecten Waterplan conform planning.
2. Uitvoering van het Gemeentelijk Rioleringsplan Plan 2006- 2009.
3. In 2008 een besluit nemen over de Beslisnota ten behoeve van het verbeteren van de waterkwaliteit volgens de Europese regelgeving uitgewerkt door middel van de KRW-Gebiedsgroep.
4. In 2008/2009 het regenwaterstructuurplan opstellen en de stedelijke wateropgave bepalen en uitwerken.
5. In 2008 een beslissing nemen ten aanzien van de invoering van de verbrede rioolheffing.
6. In 2009 een nieuw Gemeentelijk Riolerings Plan opstellen voor de periode 2010-2014.
7. In de jaren 2010-2014 het nieuwe Gemeentelijk Riolerings Plan uitvoeren.

Hoofdstuk 14 Verkeer en vervoer

Inleiding

Automobiliteit veroorzaakt milieubelasting, zoals geluid, luchtverontreiniging en energieverbruik. De intensiteit van het autoverkeer in Noordenveld neemt toe en hiermee ook de milieubelasting. Momenteel zijn er nog nauwelijks klachten ingediend bij de gemeente. Mogelijk worden in de toekomst de normen voor geluid overschreden.

Vanuit milieuoogpunt is het daarom nodig om het autoverkeer zo veel als mogelijk te reguleren en het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer te stimuleren. Dit beleid wordt ook mede in regioverband aangejaagd (regiovisie Assen-Groningen 2030, incl. actualisatie 2004).

De regiovisie Assen-Groningen geeft nieuwe opgaven voor wonen en werken voor het gebied Roden-Leek. Dit heeft consequenties voor de verkeersstromen. Integraal zal één en ander worden meegenomen in een op te stellen Intergemeentelijk Structuurplan (IGS) voor het gebied Roden-Leek. Hierop is een Strategische Milieu Beoordeling (SMB) uitgevoerd.

Ambitie

Mobiliteitsbeïnvloeding is één van de pijlers van het geactualiseerd Gemeentelijk Verkeers- en Vervoers Plan (GVVP), dat voor de periode 2007-2017 is vastgesteld. Dit wil Noordenveld realiseren door het stimuleren van het gebruik van het openbaar vervoer, afgewogen parkeerbeleid en het bevorderen van het fietsgebruik. De beperkte invloed van de gemeente, gecombineerd met de beperkte financiële middelen van de gemeente, stellen echter duidelijke grenzen aan de (snelheid van de) realisatie van deze ambities.

Daarnaast heeft de gemeente de ambitie om de negatieve milieu-effecten van de groei van de intensiteit van het autoverkeer te beperken. Uitgangspunt voor de gemeente is dat de normen voor geluid en lucht niet worden overschreden.

Doelstellingen:

1. Het uitvoeren van de maatregelen als vermeld in het Maatregelenpakket van het geactualiseerde GVVP (actualisatie en evaluatie in 2011).
2. Vroegtijdig betrekken van milieueffecten in het gemeentelijk beleid voor verkeer en vervoer door middel van het toepassen van milieutoets bij (beleids)projecten.
3. Bij het halen en brengen bij scholen zal het fietsgebruik worden gestimuleerd door o.a. aanpassing van de schoolomgevingen en het maken van afspraken tussen de scholen en de ouders,
4. Bij ontwerp en realisatie van nieuwe woonwijken (met name in het kader van het I.G.S.) en bedrijventerreinen zal uitdrukkelijk aandacht worden besteed aan de bereikbaarheid voor fiets en openbaar vervoer (instrument: vrijliggende fietspaden en busroutes).

5. Stimuleren van het gebruik van het openbaar vervoer door in 2009 de haltevoorzieningen op orde te brengen, de routes te strekken (rijtijdwinst), door de aanleg en participatie in het transferium Hoogkerk en de aanleg van de vrije busbaan via Peizermade naar Groningen.
6. Stimuleren van het fietsgebruik door de uitvoering van de projecten uit het Fietsplan Drenthe en het regionale fietsplan. Deze projecten richten zich met name op de corridors naar Groningen, Assen en de natuurgebieden. Het betreft o.a. de volgende projecten: utilitaire hoofdfietsroute Roden-Peize-Groningen, utilitaire hoofdfietsroute Norg-Assen, bereikbaar maken Leekstermeer, toegankelijk maken Fochteloërveen en de bewegwijzerde fietsroute in het gebied tussen Norg-Vries.
7. In de tweede helft van 2008 is de vrijstellingsprocedure voor de aanleg van een vrije busbaan langs de N 372 (Groningerweg) van Peize naar Hoogkerk (Transferium) afgerond. Deze busbaan zal worden aangelegd van Peizermade Zuid (buiten de bebouwde kom) tot aan Peize Noord. Einde 2008 respectievelijk begin 2009 zal gestart worden met de 1^e fase van het pakket aan maatregelen om de bereikbaarheid van de zuid-westkant van Groningen te bevorderen. De verwachting is dat de laatste maatregelen uiterlijk in 2020 gerealiseerd zullen zijn.
8. Het OV-bureau Groningen Drenthe heeft het initiatief genomen voor een gecombineerde aanbesteding van openbaar vervoer en doelgroepenvervoer in de provincies Groningen en Drenthe. Onder het doelgroepenvervoer valt het vervoer als bedoeld in de WMO en het leerlingenvervoer die beiden onder verantwoordelijkheid van de gemeenten vallen.
De gemeenten en het OV-bureau beogen met de gecombineerde aanbesteding:
  - a. het ontwikkelen, instandhouden en verbeteren van een voor alle inwoners toegankelijk, betaalbaar en duurzaam geïntegreerd vervoersysteem;
  - b. het bevorderen en promoten van de beschikbaarheid en het gebruik van het vervoersysteem;
  - c. het instandhouden en verbeteren van de bereikbaarheid voor alle inwoners in het vervoergebied;
  - d. het bieden van voldoende mobiliteitsmogelijkheden en het voorzien in adequate vervoervoorzieningen voor met name leerlingen, ouderen en gehandicapten, waarmee uitvoering en invulling wordt gegeven aan de wettelijke (zorg)plichten ter zake;
  - e. het zorgen voor een duurzaam en financieel beheersbaar vervoersysteem.

Hoofdstuk 15   Natuur en landschap

Inleiding

Noordenveld is een groene, landelijke gemeente met een hoge belevingswaarde van het landschap. De landschapstypen esdorpenlandschap, ontginningslandschap en wegdorpenlandschap komen samen in één gemeente en daarnaast is er een compleet beekstelsel aanwezig wat erg bijzonder is.

In de gemeente Noordenveld liggen verschillende gebieden die onder de Ecologische Hoofd Structuur (EHS) vallen. De EHS is het geheel van ecologische verbindingen tussen natuurgebieden. Door deze verbindingen wordt de verplaatsing, verbreding en uitwisseling van planten en dieren mogelijk gemaakt. De verbindingen in Noordenveld zijn: Bakkeveen-Een-Roderesch, Peizerdiep-Tjonger en Peest-Esmeer. Verder spelen de in de EHS gelegen beekdalen de Slokkert, het Grootte Diep, het Oostervoortsche Diep, de Grote Matsloot en het Peizerdiep een belangrijke rol. Van oudsher is Noordenveld een gemeente waar landbouw en natuur in harmonie naast elkaar functioneren. Ten opzichte van de landelijke richtlijnen en regelgeving is het uitgangspunt dat er geen aanvullende eisen worden gesteld ten aanzien van agrariërs. Het beleid in Noordenveld is dat er zich geen nieuwe intensieve veehouderijen mogen vestigen. Dit is vastgelegd in de bestemmingsplannen. Er is veel groen in het buitengebied maar ook in de dorpskernen. Niet alleen groen als de gazons en plantsoenen bepalen het groene karakter. Ook de aanwezige bomen, laanstructuren, open ruimten en bosjes dragen hier sterk aan bij. Naast de belevingswaarde en recreatieve waarden heeft groen ook een ecologische functie. Bij de ecologische functie zijn vooral de verbindingen tussen verschillende groene gebieden van belang, zowel in het buitengebied als in het stedelijk gebied.

In augustus 2003 is de Groenvisie Noordenveld vastgesteld. In de Groenvisie zijn kaders opgenomen ten aanzien van ecologisch beheer. In vervolg hierop zal een ecologisch bermbeheerplan worden opgesteld. Daarnaast is in de Groenvisie de gewenste kwaliteit van het openbaar groen weergegeven. Dit wordt de komende jaren uitgewerkt met behulp van de BOR- systematiek (Beheer Openbare Ruimte). Met behulp van BOR worden voor verschillende gebieden (bijvoorbeeld centrum, bedrijventerrein, woonwijk en begraafplaats) de gewenste kwaliteit van het openbaar groen vastgesteld. Uitgangspunt van de gemeente is dat er geen bestrijdingsmiddelen worden toegepast.

Ook het Landschapsbeleidsplan Noordenveld is in augustus 2003 vastgesteld. Het behouden en zonodig versterken van het kenmerkende landschap van het buitengebied staat hierin centraal. Voor verschillende deelgebieden en thema's zijn hiervoor doelstellingen geformuleerd. Het landschapsbeleidsplan kent geen projectenplan en gezien de komende ontwikkelingen (Ontwerpogave en Regiopark vanuit de Regiovisie) en het sinds 1 januari 2007 van kracht zijnde Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) is de uitwerking van een Landschapontwikkelingsplan gewenst.

Het Leekstermeergebied, het Norgerholt en het Fochteloërveen worden vanuit Europese wet- en regelgeving aangewezen als Natura 2000-gebieden. Bescherming van deze gebieden tegen significante gevolgen als gevolg van activiteiten vindt plaats via de Natuurbeschermingswet. De procedure voor de aanwijzing is in 2006 gestart, doch nog niet afgerond.

Na vaststelling zullen de beherende instanties binnen 3 jaren beheerplannen moeten opstellen voor deze gebieden. De beheerplannen kunnen gevolgen hebben voor bestaand gebruik.

In verband hiermee zal de gemeente de ontwikkelingen volgen en indien nodig reageren. Verder is de gemeente bij nieuwe plannen, uitbreidingen en wijzigingen alert ten aanzien van de toetsing aan de overige natuurwetgeving, zowel bij eigen activiteiten als bij die van derden.

De bescherming van kwetsbare gebieden tegen de gevolgen van ammoniakemissie uit dierenverblijven van veehouderijen vindt plaats door middel van toetsing aan de Wet ammoniak en veehouderij. De bevoegdheid tot de aanwijzing van de kwetsbare gebieden ligt bij de provincie. Deze gebieden zijn inmiddels aangewezen via de Kaart Wet ammoniak en veehouderij.

Het kan voorkomen dat na afweging van alle relevante belangen voor gebieden met natuur-, bos- en/of landschappelijke waarden wordt besloten dat een van deze waarden moet wijken voor, of anderszins aanwijsbare schade ondervindt van een ander zwaarwegend maatschappelijk belang, wavoor een ruimtelijke ingreep wordt toegestaan. In dat geval dient te worden bekeken in hoeverre compensatie conform de Compensatieverordening Gemeente Noordenveld kan en dient plaats te vinden.

Ambitie

De gemeente wil de belangrijke natuurwaarden groen, landschap en ecologie behouden en waar mogelijk de identiteit en de eigenheid van het gebied versterken. Bij planontwikkeling wil de gemeente de groene en blauwe structuren en de landschappelijke waarden als uitgangspunt hanteren.

De gemeente wil ecologisch bermbeheer gaan toepassen en de gewenste kwaliteit van het openbaar groen vaststellen. Uitgangspunt hierbij is dat er geen bestrijdingsmiddelen worden toegepast.

Verder wil de gemeente de monumentale bomen in de gemeente beschermen en behouden.

Doelstellingen:

1. Bij het ontwikkelen van plannen de groene, blauwe en landschappelijke waarden als uitgangspunt hanteren.
2. Vaststellen ecologisch bermbeheerplan uiterlijk in 2009.
3. Vaststellen monumentale bomenlijst in 2008 waarmee de bescherming en het behoud van monumentale bomen wordt gegarandeerd.
4. Continuering van de huidige werkwijze ten aanzien van onkruidbeheersing. Geen gebruik van maken van chemische bestrijdingsmiddelen en ontwikkelingen op het gebied van duurzaam onkruidbeheer volgen.
5. Uiterlijk 2010 alle beschikbare flora- en faunagegevens in een databestand verwerken ten behoeve van het zelf uitvoeren van ecologische toetsen in het kader van de flora- en faunawet.
6. In 2009 een besluit nemen ten aanzien van een Landschapsontwikkelingsplan.
7. Het stimuleren van en waar mogelijk participeren in projecten van (agraris) natuurbeheer.
8. Met behulp van de BOR-systematiek in 2008 de onderhoudskwaliteit voor verschillende gebieden uitwerken en laten vaststellen door de Raad.

Hoofdstuk 16   Organisatie

De borging van het beleid vindt plaats door middel van de uitwerking van de doelstellingen in het jaarlijks milieuprogramma, het handavingsprogramma en de afdelingsplannen. Hierin worden de activiteiten met bijbehorende financiële consequenties weergegeven. Tevens zullen de financiële consequenties inzichtelijk worden gemaakt in de gemeentebegroting, waardoor de uitvoering wordt opgenomen in de begrotingscyclus. Via jaarlijkse monitoring zal beoordeeld worden in hoeverre de gestelde doelen worden gehaald (zie ook 17 hoofdstuk 'Monitoring').

Het College van Burgemeester & Wethouders is verantwoordelijk voor de uitvoering van het milieubeleidsplan. Ambtelijk eindverantwoordelijk voor de uitvoering van het plan is het afdelingshoofd Ruimte & Samenleving.

Om het milieubeleidsplan op een succesvolle manier uit te kunnen voeren zullen de uitvoering en de capaciteit afgestemd moeten worden op het ambitieniveau. Voor het bereiken van de gestelde doelen in dit milieubeleidsplan is het noodzakelijk dat de formatie zowel kwantitatief als kwalitatief voldoende op peil is. Om de benodigde kwaliteit te waarborgen is training en opleiding noodzakelijk. Waar nodig zal dit worden aangegeven in het strategisch opleidingsplan. Het milieuprogramma, het handavingsprogramma en de afdelingsplannen geven de feitelijke uitvoering weer, inclusief de benodigde middelen (geld, formatieplaatsen) en de planning van de milieuactiviteiten.

In de afgelopen jaren is er een belangrijke stap gezet naar de integratie van milieutaken in andere beleidsvelden, vooral het ruimtelijk beleid. Enerzijds omdat milieumedewerkers meer 'ruimtelijk' zijn gaan denken en anderzijds omdat andere medewerkers 'milieu' zijn gaan denken. Een actieve houding van alle betrokken medewerkers binnen en buiten de vakgroep milieu heeft hier aan bijgedragen. Het is van belang dat iedereen vroegtijdig op de hoogte is van bijvoorbeeld nieuwe regelgeving of plannen binnen de gemeente waar milieuaspecten een rol spelen. Informatie uitwisselen is halen en brengen: 'milieu' wordt eerder in het proces betrokken en 'milieu' is meer pro-actief geworden (informatie aanleveren). Gebruik kan worden gemaakt van de intranet, interne nieuwsbrieven, etc. Integratie betekent tevens dat verantwoordelijkheden ten aanzien van milieu buiten de vakgroep milieu liggen.

Communicatie is ook belangrijk naar de burgers. Het nut en toegevoegde waarde van acties in het kader van het milieubeleidsplan zullen extern helder gecommuniceerd moeten worden (zie hoofdstuk 10).

Hoofdstuk 17 Monitoring

De realisatie van dit milieubeleidsplan, gekoppeld aan de uitvoeringsprogramma's en de afdelingsplannen zal plaatsvinden in de jaren 2008 tot en met 2012. De gemeente zal daarbij expliciet inhoud geven aan monitoring om structureel te kunnen beoordelen of de in dit plan gestelde doelstellingen worden gehaald.

Dit zal niet alleen aan het van eind 2012 gebeuren, maar regelmatig tijdens de looptijd van het plan in het verplichte jaarverslag. Noordenveld kiest ervoor monitoring een herkenbare plek te geven in de beleidscyclus, zodat het beleid eventueel tijdig kan worden bijgesteld. Hiertoe is in 2004 monitorplan opgesteld. Hierin is aandacht besteed aan de volgende zaken:

- De functie van de monitor. In eerste instantie is de functie van milieumonitoring binnen de gemeente Noordenveld een sturende: het kunnen beoordelen of de doelstellingen uit het milieubeleidsplan worden gehaald.
- Formuleren van indicatoren en benodigde gegevens. Aan alle doelstellingen uit het milieubeleidsplan worden een of meerdere indicatoren en benodigde gegevens (inclusief bron) gekoppeld.
- Werkwijze. Beschreven wordt hoe de verschillende activiteiten worden uitgevoerd: gegevensverzameling en -bewerking, koppeling met doelen, presentatie van gegevens, rapportage, communicatie en het actueel houden van het monitoringssysteem.
- Organisatie. Wie is verantwoordelijk voor de verschillende werkzaamheden? Met welke functionarissen en afdelingen wordt samengewerkt?
- Inbedding. De wijze waarop gezorgd wordt dat monitoring verankerd wordt in de organisatie (communicatie, vastlegging in begroting en programma's, etc)

Belangrijk uitgangspunt bij beleidsmonitoring was dat het een groeiproces was en dat in Noordenveld is gekozen voor een pragmatische aanpak. Gewaakt moest worden voor een overdaad aan informatie.

In de afgelopen jaren is gebleken dat het monitoren ten aanzien van bepaalde activiteiten veel tijd kost. Daarom zal na de vaststelling van de aanpassing van het Milieubeleidsplan nog eens kritisch worden gekeken naar de indicatoren. Uitgangspunt hierbij is de activiteiten te monitoren die van belang zijn voor de verslaglegging, evaluatie en nieuwe programmering.

In het jaarprogramma zullen de verschillende activiteiten in het kader van monitoring uitgewerkt worden, inclusief de financiële consequenties.

Lijst van afkortingen

APV	-	Algemene Plaatselijke Verordening
BEVI	-	Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen
BOR	-	Beheer Openbare Ruimte
BRZO	-	Besluit Risico's Zware Ongevallen
BWT	-	Bouw- en woning toezicht
CO ²	-	Koolstofdioxide
CPR	-	Commissie Preventie voor rampen door gevaarlijke ongevallen
EPA	-	Energie Prestatie Advies
EPDB	-	Energy Performance Building Directive
EHS	-	Ecologische Hoofdstructuur
FSC	-	Forest Stewardship Council
GFT	-	Groente-, fruit- en tuinafval
GIM	-	Gemeentelijke Interne Milieuzorg
GVVP	-	Gemeentelijk Verkeer- en vervoersplan
GWW	-	Grond-, weg- en waterbouw
GRP	-	Gemeentelijk Riolerings Plan
ICT	-	Informatie Communicatie Technologie
IGS	-	Intergemeentelijk Structuurplan
ILG	-	Investeringsbudget Landelijk Gebied
ISO	-	International Organisation for Standardization
ISV	-	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
IVN	-	Instituut voor Natuur- en Milieueducatie
KRW	-	Kaderrichtlijn Water
LAP	-	Landelijk Afvalbeheerplan
LED	-	Liberalisering Energiemarkt Drenthe
LTO	-	Land- en tuinbouw organisaties
MARN	-	Milieuadviesraad Noordenveld
Marap	-	Management rapportage
NAM	-	Nederlandse Aardolie Maatschappij
NER	-	Nederlandse Emissie Richtlijn
NME	-	Natuur- en milieueducatie
NO ²	-	Stikstofdioxide
OV	-	Openbaar vervoer
POP	-	Provinciaal Omgevings Plan
REVI	-	Regeling Externe Veiligheid Inrichtingen
RO	-	Ruimtelijke Ordening
ROS	-	Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw
SGBP	-	Stroomgebiedsbeheerplannen
SHD	-	Samenwerking Handhaving Drenthe
SMB	-	Strategische Milieu Beoordeling
VNG	-	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VROM	-	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
WABO	-	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WB 21	-	Waterbeheer 21 ^e eeuw
Wm	-	Wet milieubeheer

